

Aika 17.06.2024, klo 10:00 - 11:20

Paikka Kokoushuone Tammi

Käsitellyt asiat

- § 99 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 100 **Pöytäkirjan tarkastaminen**
- § 101 **Maakuntajohtajan ajankohtainen katsaus**
- § 102 **Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman valmistelu**
- § 103 **Maakuntien liittojen kannanotto Kulttuuripoliittisen selonteon valmisteluun: Maakuntien elinvoima kasvaa kulttuurista ja luovista aloista**
- § 104 **Lausunto ehdotuksesta kalatalouden huoltovarmuutta parantavista toimenpiteistä**
- § 105 **Lausunto hallituksen esityksestä laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä**
- § 106 **Lausunto Saaristomeren alueen hoito- ja käyttösuunnitelman sekä Saaristomeren kansallispuiston järjestyssäännön päivytyksestä ja uudesta Seilin saariston luonnonsuojelualueelle annettavasta järjestyssäännön luonnoksista**
- § 107 **Liikuntapaikkarakentamisen rahoitussuunnitelmaehdotusten käsittely**
- § 108 **Lausunto luonnoksesta koskien valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotista suunnitelmaa**
- § 109 **Lausunto luonnoksesta asetukseksi valtionavustustoiminnan tietovarantoon tallennettavista vähimmäistiedoista sekä tietojen julkaisemisesta annetun asetuksen muuttamisesta**
- § 110 **Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen, Vakka-Suomen ja lähialueen äkillinen rakennemuutos, myönteiset päätökset**
- § 111 **Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen, Vakka-Suomen ja lähialueen äkillinen rakennemuutos, kielteinen päätös**
- § 112 **Valuma-alueen vesienhallinta (VALUTA 3) -hankkeen käynnistäminen**
- § 113 **Aluekehittämisen teemaverkostohankkeiden hallinnointihankkeen päättäminen**
- § 114 **Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenmuutokset 2024**
- § 115 **Malla Rannikko-Laineen jatkopalkkaus vt. edunvalvontajohtajan tehtävään**
- § 116 **Esitys kielenkääntäjän palkkaamiseksi Varsinais-Suomen liittoon**
- § 117 **Maankäyttöjaoston 20.5.2024 antamat lausunnot ja käsittelemät asiat**
- § 118 **Tiedoksi annettavat asiat**

-
- § 119 **Viranhaltijapäätökset**
- § 120 **Kokouksen päättäminen**

Saapuvilla olleet jäsenet

Ville Valkonen, puheenjohtaja
Eeva-Johanna Eloranta, 1. varapuheenjohtaja
Pekka Kuusisto, 2. varapuheenjohtaja
Ulla Achrèn, poistui 11:04
Kimmo Aho
Janina Andersson
Muhis Azizi, varajäsen
Katri Kapanen
Laura Kontu
Silvia Koski
Marko Lindberg, varajäsen
Mari Mikkola
Tomi Nieminen
Juhani Nummentalo
Sami Peltola
Juhani Pilpola
Jaana Reijonsaari-Korsman
Henna Takatalo
Markus Ylis-Junttila

Muut saapuvilla olleet

Petra Määttänen, hallintojohtaja, sihteeri
Mikael Miikkola, Mv:n puheenjohtaja
Pekka Myllymäki, Mv:n I varapuheenjohtaja
Satu Parttimaa, Mv:n III varapuheenjohtaja
Riikka Leskinen, toimialapäällikkö, poistui 11:12
Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja
Malla Rannikko-Laine, vt. edunvalvontajohtaja, poistui 11:12
Heikki Saarento, suunnittelujohtaja
Kirsi Stjernberg, viestintäpäällikkö
Jaana Salonen, tiedonhallinnan suunnittelija
Heli Mäkynen, johdon assistentti

Allekirjoitukset

Ville Valkonen
Puheenjohtaja

Petra Määttänen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

24.06.2024

24.06.2024

Janina Andersson

Katri Kapanen

---

§ 99

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kutsu ja esityslista maakuntahallituksen kokoukseen on toimitettu 11.06.2024. Maakuntahallituksen jäsenten lisäksi kutsu ja esityslista on toimitettu maakuntahallituksen varajäsenille, jotka osallistuvat kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa estynyt ja varsinaisen jäsenen kutsuttua varajäsenen sijaansa, sekä maakuntavaltuuston puheenjohtajille.

Kuntalain 103 §:n 2. momentin mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kuntalain 64 §:n mukaan kuntayhtymästä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnasta on säädetty mainitussa kuntalain pykälässä.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi jäsenille toimitettu esityslista.

Päätös

Puheenjohtaja Ville Valkonen totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi koska läsnä oli 19 jäsentä.

Ehdotus hyväksyttiin.

---

§ 100

Pöytäkirjan tarkastaminen

Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön 136 §:n mukaan: Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitelimen puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimitelimen jäsentä, jollei toimitelin ole muuta päättänyt. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Maakuntahallitus (mh 23.1.2009 § 31) päätti ottaa käyttöön menettelytavan, jossa pöytäkirja kiireellisiksi arvioitujen pykäliden osalta tarkastetaan kokouksessa ja tarkastusmenettely merkitään pöytäkirjaan kyseisen pykälän kohdalle.

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 31.3.2014 § 37, että pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti seuraavasti:

1. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse maakuntahallituksen kokouksen puheenjohtajalle hyväksymistä varten.
2. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla hallintojohtajalle ja hallintosihteerille pöytäkirjan hyväksymisestään.
3. Puheenjohtajan hyväksymisilmoituksen jälkeen pöytäkirja lähetetään sähköpostilla pöytäkirjan tarkastajille, jotka ilmoittavat sähköpostilla pöytäkirjan tarkastuksesta hallintojohtajalle ja hallintosihteerille.
4. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 18 §:n mukaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Janina Anderssonin ja Katri Kapasen.

Päätös

Maakuntahallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Janina Anderssonin ja Katri Kapasen.

---

§ 101

Maakuntajohtajan ajankohtainen katsaus

Liitteet

- 1 mkh Eurovaalit 2024.pdf
- 2 Ajankohtaiset_kesäkuu_24.pdf

Ajankohtainen katsaus.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee ajankohtaisen katsauksen tiedoksi.

Päätös

Maakuntajohtaja Kari Häkämies esitteli vuoden 2024 Eurovaalit (**pöytäkirjan liite 1 §101**).

Suunnittelujohtaja Heikki Saarento esitteli Etelä-Suomen liikennestrategian.

Vt. edunvalvontajohtaja Malla Rannikko-Laine esitteli Etelä-Suomen vision 2040 ja Länsiradan valmistelutilanteen.

Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntajohtajan ajankohtainen katsaus on **pöytäkirjan liitteenä 2 §101**.

---

§ 102

Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman valmistelu

VSLDno-2024-296

Valmistelija / lisätiedot:

Kari Häkämies, Petra Määttänen

kari.hakamies@varsinais-suomi.fi, petra.maattanen@varsinais-suomi.fi

maakuntajohtaja, hallintojohtaja

Maakuntahallitus 26.8.2024 käsittelee alustavan talousarvion ja taloussuunnitelmaluonnoksen sekä varaa jäsenkunnille mahdollisuuden esityksien tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Kuntien esitykset sekä lopullinen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys käsitellään maakuntahallituksessa 18.11.2024 ja viedään 9.12.2024 maakuntavaltuuston päätettäväksi. Varsinais-Suomen liiton yhteistyökomitea käsittelee talousarvion ja toimintasuunnitelmaluonnoksen elokuussa 2024.

Varsinais-Suomen liiton viraston strategian 2025 toteutus jatkuu. Strategia ohjaa liiton työntekijöiden toimintaa ja työskentelytapoja sekä vahvistaa liiton roolia. Strategian visio on rakentaa työyhteisö, joka on paras liittolainen sekä sisäisesti työntekijöiden kesken, että ulkoisesti kumppaneilleen. Strategian työlistat päivitettiin vuonna 2023, ja kaikki niiden mukaiset tehtäväryhmät (14 kpl) ovat käynnistäneet työnsä. Strategian toteutuskausi päättyy vuoden 2025 lopussa, jolloin ajankohtaiseksi tulee loppuarviointi ja mahdollisesta jatkosta päättäminen.

Aluekehittämisen vastualueen toiminta painottuu toimintavuonna 2025 maakuntastrategian ja -ohjelman (2026-2029) päivittämiseen ja ajantasaistamiseen seuraavalle valtuustokaudelle. Ajantasaistamiseen liittyy myös älykkään erikoistumisen strategian päivitysprosessi. Tavoitteena on, että asiakirja hyväksytään joulukuun 2025 maakuntavaltuustossa.

Maakuntastrategian ja ohjelman päivitysprosessin rinnalla jatkuu joulukuussa 2021 hyväksytyn maakuntastrategian 2040+ ja siihen liittyvän maakuntaohjelman 2022-2025 toimenpiteiden toteutus ja seuranta. Kumppanuusfoorumin monipuolinen työ tukee tavoitteiden toteuttamista.

Kansainvälisen toiminnan osalta erityisvastuuna on osallistuminen CPMR:n (Euroopan perifeeristen merellisten asioiden liitto) Itämerikomission toimintaan varapuheenjohtajana. Monialainen yhteistyö kansainvälisten kumppanien kanssa jatkuu mm. Euroopan komission ja Euroopan alueiden komitean Partnerships for

Regional Innovation (PRI) -aloitteessa ja Itämeren Interreg-ohjelman rahoituksella We Make Transition-hankeessa. Varaudutaan myös osallistumaan maakuntastrategian painopisteitä tukevien kansainvälisten hankkeiden toimintaan partnerina tai liitännäisjäsenenä

Toinen toimintaa ohjaava kokonaisuus liittyy valmistautumiseen EU:n uuteen 7-vuotiseen ohjelmakautteen 2028+. EU-komissio tulee julkaisemaan kesällä 2025 oman esityksensä sekä uudesta monivuotisesta rahoituskehiksestä (MMF) että rahoitusta säätelevistä asetuksista. Ennakkovaikuttaminen esityksiin EU-tasolla sekä vaikuttaminen kansallisiin rahoitusratkaisuihin on ensiarvoisen tärkeää. Työ on aloitettu Etelä- ja Länsi-Suomen maakuntien laaja-alaisessa yhteistyössä jo keväällä 2024 ja se tulee jatkumaan ainakin vuoteen 2026 saakka tai kunnes lopulliset EU- ja kansalliset ratkaisut on saatu. Vuoden 2025 aikana käynnistetään myös Central Baltic-ohjelman uuden kauden ohjelmavalmistelu.

EU:n uuden ohjelmakauden 2020–2027 täysipainoinen toteuttaminen jatkuu ja hankerahoitushaut avataan niin EU:n kuin kansallisten rahoitusten osalta. Käytettävissä oleva rahoitus kohdennetaan maakuntastrategian ja ohjelma-asiakirjojen määrittelemiin teemoihin. Hankkeiden valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota toiminnan vaikuttavuuteen.

Central Baltic -ohjelmassa 2021–2027 toteutetaan ensimmäisen, toisen ja kolmannen haun hankkeita ja käynnistetään neljännen haun hankkeet, joista osa rahoitetaan Venäjä-yhteistyöohjelmista siirtyneellä EAKR-rahoituksella ja EU:n ulkoraja-alueille suunnatulla kohdennetulla haulla.

Maankäytön ja ympäristön vastuualueella ohjelmassa ovat merialuesuunnitelman, maakuntakaavan, liikennejärjestelmäsuunnitelmien sekä maakuntastrategian päivitykset.

Maakuntakaavan uudistamista jatketaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan kirjatun prosessin mukaisesti: tarkennetaan tavoitteita, käynnistetään tarvittavia selvityksiä, osallistutaan Turun MAL-kaupunkiseudun rakennemallityöhön. Tärkeimpiä lähtökohtia maakuntastrategian ja ilmastotiekartan lisäksi ovat mm. viimeaikaisten toimintaympäristön muutosten ja EU:n linjausten vaikutukset Varsinais-Suomen asemaan. Työtä tehdään yhdessä kuntien, ministeriöiden ja keskeisten sidosryhmien kanssa.

Maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivityksen jälkeen laaditaan Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma, joka integroidaan osaksi MAL-työnä laadittavaa kaupunkiseutusunnitelmaa (Rakennemalli 2035 päivitys).

Varsinais-Suomen liitto jatkaa edelleen merialuesuunnittelu yhteistyön koordinaatioliittona. Vuonna 2025 on tarkoitus valmistella päivitetyn merialuesuunnitelman luonnos. Työtä tehdään koordinaatiolle myönnettyillä Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston erillisrahoituksella (MSP EGD -hanke) sekä hankerahoituksella. Suunnitelman painopisteitä tulevat olemaan merellinen energiatuotanto ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman edistäminen.

Vastuualue on mukana myös muissa maakunnan suunnittelua edistävissä liikenteen, ilmastomuutoksen torjunnan, kiertotalouden ja merialuesuunnittelun hankkeissa. Kumppanuusfoorumitoiminnassa keskitytään toimiin, joilla tuetaan kestävästä yhdyskuntarakenteen kehitystä ja maakunnan aluerakenteellista asemaa uudistuvalla TEN-T-ydinverkkokäytävällä.

Valonia jatkaa Ohjelma 2030 toteuttamista yhteistyössä kuntien kanssa. Hankkeita ja toimintoja toteutetaan kolmen pääteeman puitteissa: Hiilineutraali Varsinais-Suomi, monimuotoinen luonto ja kestävä luonnonvarojen käyttö.

Edunvalvonta ja kuntapalvelu vastualueen toiminta muodostuu edunvalvonnasta, ulkoisesta ja sisäisestä viestinnästä, kulttuurialasta sekä tietopalveluista. Toimintavuonna 2025 edunvalvontatyö kohdentuu hallitusohjelman toteutukseen hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Osa tavoitteista edellyttää vaikuttamista Euroopan unionin monivuotiseen rahoituskehikseen 2028–2034. Vastuualueen toiminnassa näkyy vuoden 2025 kuntavaalit ja uusien kuntapäätäjien tavoittaminen. Yhteistyötä Etelä-Suomen maakuntien sekä kasvukolmion maakuntien kanssa tiivistetään. Turun lentokentän erillispalvelu viranomaistoimintojen tukeutumiselle ei aiheuta vuonna 2025 liitolle enää kustannuksia. Lounaistiedon toimintaa ja tietopalveluja kehitetään Lounaistiedon strategian mukaisesti. Painopisteinä vuonna 2025 on avoimen tiedon ekosysteemin vahvistaminen ja datan yhteentoimivuuden edistäminen.

Hallinto huolehtii viraston hallinto- ja henkilöstöpalveluista, taloudesta, kirjanpidosta, tietohallinnosta, asiakirjahallinnosta ja hankinnoista. Liitossa on toteutettu viime aikoina useampia suuria mm. taloushallinnon päivityksiin liittyviä uudistuksia. Ohjelmistopäivitysten jälkeen jatketaan henkilöstön koulutuksia sekä toiminnan kehittämistä ja sujuvoittamista. Uudella valtuustokaudella otamme käyttöön luottamushenkilöiden sähköisen asiointipalvelun. Varmistamme, että työvälitteet, työtavat ja tietoturvasuhteet vastaavat nopeisiin muutoksiin toimintaympäristössä, digitalisaatiossa ja tekoälyn kehityksessä.

Ehdotus

Esittelijä: Petra Määttänen hallintojohtaja, Kari Häkämies maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman valmisteluajataulun ja evästä jatkovalmistelua.

Päätös

Hallintojohtaja Petra Määttänen esitteli asian.

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 103

Maakuntien liittojen kannanotto Kulttuuripoliittisen selonteon valmisteluun: Maakuntien elinvoima kasvaa kulttuurista ja luovista aloista

VSLDno-2024-189

Valmistelija / lisätiedot:

Malla Rannikko-Laine, Katri Koivisto

malla.rannikko-laine@varsinais-suomi.fi, katri.koivisto@varsinais-suomi.fi

vt. edunvalvontajohtaja, erikoissuunnittelija

Oheismateriaali

1 Maakuntien liittojen kannanotto Kulttuuripoliittisen selonteon valmisteluun_Turussa 14052024.pdf

Manner-Suomen maakuntien liittojen yhteiskokous pidettiin Turussa 14.5.2024. Kokouksessa Suomen 18 maakuntaliittoa antoivat yhteisen kannanoton Kulttuuripoliittisen selonteon valmisteluun. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen käynnistämän Kulttuuripoliittisen selonteon valmistelun tarkoituksena on tuottaa kunnianhimoinen tulevaisuuskuva, joka mahdollistaa Suomen taide- ja kulttuuripoliittikan pitkäjänteisen kehittämisen. Selonteossa esitetään tulevaisuuskuvan lisäksi toimet, joilla tavoitteisiin päästään. Kulttuuripoliittista selontekoa voidaan pitää eräänlaisena valtakunnallisena kulttuuristrategiana.

Maakuntien liittojen kannanotossa muistutetaan, että kulttuuritoiminnan tavoitteena on tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen, vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja luoda edellytyksiä elinvoiman kehittymiselle. Tässä työssä kaikki maakunnat haluavat olla mukana.

Maakuntien liittojen kannanoton kärkiä ovat seuraavat asiat:

1. Taide ja kulttuuri on työtä ja elinkeino. Luovan alan ammattilaisten monipuolinen työnkuva tulee tunnustaa ja huomioida työelämässä ja yhteiskunnan järjestelmissä.
2. Vapaan sivistystyön, taiteen perusopetuksen ja kulttuurikasvatuksen edellytykset tulee varmistaa positiivisen tulevaisuuskehityksen toteutumiseksi.
3. Taidetta ja kulttuuria tulee tukea tasapuolisesti koko Suomen alueella. Kuntien mahdollisuus tuottaa kulttuuripalveluita laadukkaasti myös pienissä kunnissa ja maaseutualueilla vaatii valtiolta pitkäjänteistä suunnitelmallisuutta ja taloudellista tukea.

Manner-Suomen maakuntien liittojen kannanotto kokonaisuudessaan löytyy oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee maakuntien liittojen yhteisen kannanoton tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 104

Lausunto ehdotuksesta kalatalouden huoltovarmuutta parantavista toimenpiteistä

VSLDno-2024-270

Valmistelija / lisätiedot:
Heikki Saarento
heikki.saarento@varsinais-suomi.fi
suunnittelujohtaja

Maa- ja metsätalousministeriö on 23.5. pyytänyt lausuntoa luonnoksesta kalatalouden huoltovarmuuden parantamiseksi tehtävistä toimenpiteistä 27.6.2024 mennessä.

Lausuntopyyntö sisältää Luonnonvarakeskuksen laatiman selvityksen kalatalouden huoltovarmuuden nykytilanteesta ja kehittämistarpeista, jonka perusteella maa- ja metsätalousministeriö on valmistellut ehdotuksen priorisoitavista toimenpiteistä kalatalouden huoltovarmuuden parantamiseksi. Luonnonvarakeskuksen laatimista taustaselvityksistä ei pyydetä lausuntoja.

Kalatalouden huoltovarmuuden parantamisen tavoitteena on, että toimialan kyky varautua ja sopeutua erilaisiin poikkeustilanteisiin on parantunut ja Suomen kalaomavaraisuutta pystytään nostamaan pitkällä aikajänteellä. Näin kalatalous pystyy myös tukemaan kansallisen elintarvikehuollon toimintaa entistä paremmin mahdollisissa poikkeustilanteissa. Huoltovarmuuden parantaminen on tunnistettu keskeiseksi toimeksi Petteri Orpon hallitusohjelmassa.

Ehdotukset keskeisiksi toimenpiteiksi

A. Kalatalous osaksi kansallista huoltovarmuustoimintaa

A1: Sisällytetään kalatalous osaksi kansallista huoltovarmuustoimintaa sekä toteutetaan kriittisimmät kalatalouden huoltovarmuutta tukevat toimenpiteet. Työn ohjaamista varten asetetaan kalatalouden huoltovarmuuden kehittämisestä vastaava ohjausryhmä, joka koordinoi kehitystyötä ja seuraa toimien toteutusta. Siirtymävaiheen jälkeen kalatalouden huoltovarmuustoimintaa ohjataan osana Huoltovarmuuskeskuksen elintarvikehuoltosektorin toimialakokonaisuutta.

A2: Laaditaan tarkempi toimintasuunnitelma erilaisia häiriötilanteita ja poikkeusoloja varten. Toimintasuunnitelmassa tunnistetaan eri tilanteiden riskit ja niiden edellyttämät toimenpiteet viranomais- ja yritystasolla.

A3: Varmistetaan, että kalatalousyritykset ovat tehneet tarvittavat henkilövaraukset (VAP-henkilövaraukset, vapautettu aseellisesta palveluksesta) kriittisiä töitä varten. Koulutetaan yrittäjiä häiriötilanteita varten, jotta jokainen toimija tietää paremmin asemansa ja tehtävänsä vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

B. Kalatalouden yritysten kriittisten toimintojen ja tuotantopanosten saatavuuden varmistaminen

B1: Turvataan keskeisten kalasatamien toiminta, kalastusalusten polttoaineen saanti sekä keskeisten kalankasvatus- ja jalostuslaitosten sähkön saanti sekä varaenergiajärjestelyt. Varmistetaan sähkön saatavuus ja kylmäketjun toimivuus kalatuotteiden logistiikassa ja säilytyksessä.

B2: Varmistetaan kalarehujen ja kalankasvatuksen muiden kriittisten tuotantopanosten (starttirehut, aminohapot, mineraali- ja kivennäisaineet, rokotteet ja lääkkeet) saatavuus. Turvataan kotimainen kalojen valintajalostus ja mädintuotanto ruokakalankasvatusta varten. Selvitetään tarve ja mahdollisuudet varastoida keskeisimpiä kalastustoimintaan vaadittavia pyydystarvikkeita.

C. Kalatalouden yritysten toimintaedellytysten parantaminen sekä kalan saatavuuden turvaaminen

C1: Toteutetaan kotimaisen kalan edistämishjelmaa ja Manner-Suomen vesiviljelystrategiaa. Edistämishjelma viedään osaksi yhteiskunnan ja elintarviketalouden laajempaa kehittämistä (elintarvikealan kehittämissuunnitelmat). Kala sisällytetään järjestelmällisesti osaksi suomalaista ruokapolitiikkaa.

C2: Selvitetään häiriötilanteiden ja poikkeusolojen vaatimat lainsäädännölliset joustot (kaupallinen kalastus, vapaa-ajankalastus ja kalankasvatus) sekä toteutetaan tarvittavat varautumistoimenpiteet. Kartoitetaan poikkeusoloissa käyttöönotettavissa olevia kalankasvatusalueita.

C3: Turvataan vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa kalan saatavuus jalostusyriyksille. Selvitetään mahdollisuutta turvata kalan tuontia Norjasta maiden välisellä kahdenvälisellä sopimuksella. Seurataan ja ennakoidaan lohen saatavuuteen vaikuttavia asioita. Turvataan kalan kulkuyhteydet Norja, Ruotsin, Ahvenanmaan ja Suomen välillä.

C4: Selvitetään silakkaa ja vajaasti hyödynnettyjä meri- ja järvikaloja hyödyntävän kotimaiseen kalan säilyketeollisuuden laajentamismahdollisuudet, jotta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa voidaan tuottaa enemmän säilykkeitä yritysten varastoihin, varmuusvarastoihin ja kotimaiseen käyttöön.

Lisätietoja:

https://mmm.fi/documents/1410837/93494618/Huoltovarmuusyhteenveto_20032024.docx/624cf9af-0461-3deb-e25b-4e80ae37a74c?t=1716792743403

<https://mmm.fi/documents/1410837/93494618/Raportti+huoltovarmuusselvitys+2024.docx/3f4d8258-cf26-703b-4fbf-fd78701c5028?t=1716793064769>

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää antaa ehdotuksesta kalatalouden huoltovarmuutta parantavista toimenpiteistä seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto pitää kalatalouden huoltovarmuuden parantamista ja kehittämistä erittäin tärkeänä asiana ja kannustaa näiden toimenpiteiden viemistä käytäntöön niin rahoituksen kuin tarvittavien muiden päätösten kautta.

C 1. toimenpiteen – Kala sisällytetään järjestelmällisesti osaksi suomalaista ruokapolitiikkaa – merkitys on aivan keskeinen myös huoltovarmuuden osalta. Jos kalan roolia suomalaisten arjen ruokavaliossa ei pystytä vahvistamaan, on kalan merkitys myös huoltovarmuuden osalta heikko ja kestävä. Varsinais-Suomen liitto näkee todella tärkeänä, että kalatalous on kokonaisuutena keskeisenä kehittämisasiana kansallisessa ruokapolitiikassa.

Huoltovarmuus selvitys on laaja ja monipuolinen, eri teemoja yksityiskohtaisesti taustoittava. Selvityksessä eikä maa- ja metsätalousministeriön ehdotuksessa ole kuitenkaan tunnistettu maakuntakaavoituksen tai merialuesuunnittelun roolia huoltovarmuuden turvaamiseksi ja parantamiseksi. Varsinais-Suomen liitto katsoo, että niin kaavoitus kuin merialuesuunnittelu ovat merkittäviä kalatalouden huoltovarmuuden suunnittelun prosesseja ja toimenpiteitä, ja esittää niiden ottamista mukaan toimenpide-ehdotukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat - vastuualue.

§ 105

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä

VSLDno-2024-264

Valmistelija / lisätiedot:

Heikki Saarento, Timo Juvonen, Kristina Karppi

heikki.saarento@varsinais-suomi.fi, timo.juvonen@varsinais-suomi.fi, kristina.

karppi@varsinais-suomi.fi

suunnittelujohtaja, erikoissuunnittelija, erikoissuunnittelija

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki merituulivoimasta talousvyöhykkeellä sekä muutettavaksi Suomen talousvyöhykkeestä annettua lakia ja Energiavirastosta annettua lakia. Lausunto on pyydetty antamaan viimeistään 4.7.2024 vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön.

Esitysluonnoksen taustasta ja tavoitteista:

Tausta

Esityksen taustalla on pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma. Sen mukaan merituulivoiman pelisäännöt ovat tällä hetkellä puutteelliset, ja talousvyöhykkeellä lainsäädäntöpohja puuttuu. Merituulivoiman pelisääntöjä selkeytetään toteuttamalla lainsäädäntöhanke, jossa Suomen talousvyöhykkeeseen kuuluvia vesialueita koskeva lainsäädäntö, lupaprosessit sekä korvaus- ja veroasiat määritellään viipymättä sekä yhteensovitetaan aluevesillä ja maa-alueilla toteutettavien hankkeiden pelisääntöjen kanssa.

Suomen talousvyöhyke on kansainvälistä merialuetta, jonka taloudelliseen hyödyntämiseen Suomen valtiolla on oikeus. Uuden lain mukaan valtioneuvosto voisi valita talousvyöhykkeeltä merituulivoimakäyttöön soveltuvia alueita ja tehdä päätöksen niiden kilpailuttamisesta. Alueiden kilpailutukset järjestäisi Energiavirasto. Kilpailutuksen voittaja valittaisiin sekä tarjotun hinnan että laadullisten tekijöiden perusteella. Kilpailutuksen voittaja saisi yksinoikeuden hakea valtioneuvostolta hyödyntämislupaa tietylle alueelle. Hyödyntämislupa antaisi määräajaksi yksinoikeuden tehdä tutkimuksia kyseisellä alueella ja hyödyntää sitä merituulivoimahankkeeseen. Hyödyntämislupa ei vielä tarkoittaisi varmuutta merituulivoimahankkeen toteutumisesta, koska hankkeen toteuttaminen edellyttää myös muita lupia. Esityksellä tarkennettaisiin myös sitä, mitä kansallista lainsäädäntöä Suomen talousvyöhykkeellä sovelletaan. Lakiehdotuksilla ei muuteta merituulivoimaloiden liityntäjohtomenettelyjä aluevesillä ja mantereella.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on edistää merituulivoimaa talousvyöhykkeellä, selkeyttää talousvyöhykkeen merituulivoimahankkeita koskevaa sääntelyä ja varmistaa, että oikeudet merituulivoiman hyödyntämiseen myönnetään tasapuolisella, läpinäkyvällä ja ennakoitavalla tavalla. Tavoitteena on selkeyttää sääntelyä erityisesti siltä osin, miten

oikeudet merituulivoiman hyödyntämiseen myönnetään tilanteessa, jossa useampi merituulivoimahankkeiden kehittäjä on kiinnostunut samoista talousvyöhykkeen alueista. Tarkoituksena on selkeyttää talousvyöhykkeen merituulivoimahankkeiden kehityksen puitteita siten, että pelisäännöt hankkeiden luvitukselle ovat nykyistä selkeämmät. Tavoitteena on luoda menettely, joka on valtioneuvoston näkökulmasta pätevä markkinatilanteen muutoksista huolimatta.

Tarkoituksena on edistää merituulivoima-alaa lisäämällä merituulivoimahankkeiden toteutumisvarmuutta. Lisäksi tarkoituksena on varmistaa, että kullekin alueelle valitaan toimija, jolla on edellytykset pitkäkestoisen ja kalliin merituulivoimahankkeen loppuunsaattamiselle. Esityksellä pyritään ohjaamaan merituulivoimahankkeiden sijoittumista alueille, jotka ovat yhteiskunnan kokonaisedun kannalta parhaita mahdollisia. Tällä tarkoitetaan muun muassa sitä, että hankkeet sijoittuisivat alueille, jotka soveltuvat parhaiten merituulivoimarakentamiseen, ovat sähköjärjestelmän kannalta sopivia ja samalla haitat ympäristölle, liikenteelle, kalastukselle ja muulle meren käytölle olisivat mahdollisimman vähäiset. Tarkoituksena on myös varmistaa se, että Suomen talousvyöhykkeelle sijoittuvista merituulivoimahankkeista tulisi hyötyä Suomelle.

Tavoitteena on myös, että Suomen aluevesien ja talousvyöhykkeen merituulivoimahankkeiden sääntely ei poikkeaisi toisistaan, ellei poikkeamiselle ole perusteltua syytä.

Valtioneuvosto teki lakivalmistelun vuoksi toukokuussa 2024 kielteiseen päätöksen kaikkiin hyödyntämisoikeushakemuksiin. Päätöksellä ei ole vaikutusta myönnettyihin tutkimuslupiin.

Lakihankkeessa on tunnistettu tarve rakentamisen teknisten vaatimusten ja turvallisuuden huomioimiselle ja niitä koskevien säännösten tuomiselle talousvyöhykkeelle sovellettaviksi. Samalla olisi tarpeen ratkaista tuulivoimaloiden purkamista koskevat kysymykset. Asiaa koskevia säännöksiä ei ole kuitenkaan lakihankkeen aikataulusta johtuen sisällytetty esitykseen.

Hyödyntämislupa antaisi yksinoikeuden vain alueen käyttöön merituulivoimaan, eikä se siten estäisi täysin alueen muuta käyttöä. Hyödyntämislupa ei antaisi oikeutta rakentaa, koska rakentamisoikeus ratkaistaisiin muissa lupamenettelyissä, kuten vesilupaprosessissa. Hyödyntämislupa ei siten olisi vielä takuu mahdollisuudesta toteuttaa hanke. Myös ympäristövaikutusten arviointi voitaisiin laatia vasta hyödyntämisluvan myöntämisen jälkeen.

Lisätietoja:

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM033:00/2023>

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=15507113-2bd2-484c-a22d-0f221aebf26a>

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää antaa työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi seuraavan lausunnon:

Lausuntoteksti

Lain lähtökohta ja tavoitteet selkiyttää merituulivoiman pelisääntöjä, kehittämisedellytyksiä ja lupakäytäntöjä Suomen talousvyöhykkeellä ovat hyvät. Yhteinen kehikko on tarpeen, sillä merituulivoimakeskustelu on viimeisten vuosien aikana ryöpsähtänyt ja aiheen ympärillä on paljon spekulatiota ja suuria ennakkoodotuksia. Esitysluonnos on valmisteltu huolella eri näkökulmia punnitien.

Suhteesta merialuesuunnitelmaan

Suomen ensimmäinen, rannikon maakuntien liittojen yhdessä sidosryhmien kanssa valmisteleva ja kunkin maakuntavaltuuston hyväksymä merialuesuunnitelma valmistui loppuvuodesta 2020. Ensimmäisellä suunnittelukierroksella tunnistettiin, että erityisesti Pohjanlahdella on hyvät edellytykset laajamittaiselle merituulivoimarakentamiselle. Suunnitelman Energiantuotanto-merkinnällä *osoitetaan merituulivoimalle potentiaalisia alueita. Alueet sijoittuvat pääasiassa ulkosaariston ja ulompien rannikkovesien sekä avomeren vyöhykkeille vähintään 10 kilometrin päähän rannikosta ja 10–50 metrin syvyydelle. Potentiaalisia alueita osoitettaessa on huomioitu muun muassa merenkulun alueet, syvyys, Natura 2000 -alueet ja muut luontoarvot, maisema-arvot sekä maanpuolustuksen tarpeet.*

Merialuesuunnitelman päivytykseen tähtäävä toinen kierros aloitettiin vuoden 2024 alussa maakuntahallitusten päätöksillä kaikissa rannikon maakuntien liitoissa. Päivityksen ensisijaisena pontimena on tarkentaa erityisesti merituulivoimatuotantoon soveltuvia alueita vastaamaan mm. talousvyöhykelainsäädännön ja julkisessa keskusteluissa nousseisiin tarpeisiin. Merialuesuunnitelman päivytystä varten käynnistettiin ympäristöministeriön rahoituksella vuoden 2023 aikana useita merituulivoimaselvityksiä eri sidosryhmiä ja hallinnonaloja osallistaen. Tavoitteena on, että merialuesuunnitelman päivitys valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä.

Hallituksen esityksessä todetaan aivan oikein, että *laaja-alaisilla ja yleispiirteisillä merialuesuunnitelmilla ei ole oikeusvaikutuksia eikä niillä ole sitovaa vaikutusta muun lainsäädännön mukaisiin lupa- tai muihin menettelyihin. Suunnitelmien vaikuttavuus perustuu pitkälti eri viranomaisten ja myös muiden tahojen keskinäiseen yhteistyöhön ja mahdolliseen sitoutumiseen ottaa suunnitelmat huomioon omassa toiminnassaan.*

Varsinais-Suomen liitto yhtyy lain perusteluissa esitettyyn näkemykseen säilyttää merialuesuunnitelman nykyinen oikeudellinen status ohjaavana, muttei sitovana asiakirjana, joka tarkentuu suunnittelun edetessä. Samalla on kuitenkin tärkeää tunnistaa merialuesuunnitteluun käytetyt mittavat resurssit sekä hyödyntää prosessissa tehtyä sidosryhmäyhteistyötä, yhteistä näkemystä merialueen kestävästä käytöstä ja koko merialuetta koskevaa tuotettua uutta tietoa mahdollisimman laaja-alaisesti.

Esitysluonnoksessa todetaan, etteivät merialuesuunnitelman energiantuotantoalueiden rajaukset anna täydellistä tietoa merenpohjan soveltuvuudesta merituulivoimarakentamiseen ja että talousvyöhykkeeltä on vähemmän tietoa saatavilla kuin aluevesiltä merituulivoima-alueiden tunnistamiseksi riittävällä tarkkuudella. Voimassa olevassa merialuesuunnitelmassa on tunnistettu laaja-alaisesti merituulivoiman rakentamisen taloudellisia tekijöitä, ja meriluonto- ja ympäristö sekä muut merelliset toiminnot huomioiden ja yhteensovittaen merelliseen energiatuotantoon lähtökohtaisesti parhaiten soveltuvat alueet. Merialuesuunnitelmaa ja siinä hyödynnettyä merituulivoima-alueiden mallinnusta ollaan päivittämässä, mutta merituulivoiman taloudellista soveltuvuutta ja kannattavuutta on tällä hetkellä nykyisessä energiamarkkinatilanteessa hyvin vaikeaa arvioida. Tästä syystä päivitettävässä merialuesuunnitelmassa tullaan keskittymään merituulivoima-alueiden tunnistamiseen siten, että haitalliset vaikutukset muihin merellisiin toimintoihin ja meriluontoon ja -ympäristöön pysyvät mahdollisimman pieninä.

Kuten esitysluonnoksessa todetaan, esillä olleet talousvyöhykkeelle suunnitellut merituulivoimahankkeet tulevat todennäköisimmin toteutumaan aikaisintaan 2030-luvun puolivälissä. Tämän vuoksi on tarpeen varmistaa merialuesuunnitelman ajantasaisuuden ja tietopohjan ylläpito sekä tämän työn edellyttämä maakuntien liittojen resursointi tulevina vuosina.

Vuorovaikutuksesta ja vaikutusten arvioinnista hyödyntämislupaa valmisteltaessa

Esitysluonnoksessa todetaan, että kilpailutettavat alueet valitsisi valtioneuvosto huomioiden yhteiskunnan kokonaisedun, kuten eri merenkäyttömuodot ja mahdollisuudet tuotetun energian siirtoon. Merituulivoimapuistot ovat suuria, ydinvoimalaitoskokoluokan sähköntuotantoyksiköitä ja niiden liittäminen kantaverkkoon vaatii huomattavia lisäinvestointeja. Hankekehittäjät vastaavat kantaverkon liittymispisteeseen rakennettavan liittymisjohdon toteuttamisesta ja kustannuksista sekä maksavat Fingridille liittymismaksun. Kantaverkon vahvistamisen myötä kantaverkko ja hankkeiden liittymisjohdot tulevat vaatimaan nykyistä enemmän maa-alaa mantereelta sähkönsiirtoon.

Esitysluonnoksen 2 §:n *Talousvyöhykkeen merituulivoima-alue* perusteluissa viitataan em. yhteiskunnan kokonaisuuteen ja muiden toimintojen kuten kalastuksen ja merenkulun huomioimiseen ja että ”kilpailutukseen soveltuvien alueiden selvittämiseksi olisi mahdollista tarkastella merialuesuunnitelmia”. Samassa yhteydessä todetaan tarpeelliseksi asianosaisten kuuleminen hallintoalain 11 §:n mukaisesti. Merituulivoima-alueiden kaapeloinnilla tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia merialueen ympäristöön ja muihin toimintoihin myös kuntien ja maakuntien liittojen lakisääteisen kaavoituksen piiriin kuuluvilla aluevesillä ja maa-alueilla. Tämän vuoksi on tärkeää, että vuorovaikutuksen vaatimus päätöstä valmisteltaessa lisättäisiin itse lakitekstiin. Perusteluihin tulee asianosaisiksi lisätä merialuesuunnittelusta vastaavat rannikon maakuntien liitot.

Esitysluonnoksen 15 §:n *Hyödyntämislupa* perusteluissa todetaan, että hyödyntämislupa antaisi yksinoikeuden vain alueen käyttöön merituulivoimaan, eikä se siten estäisi täysin alueen muuta käyttöä. Hyödyntämislupa ei antaisi oikeutta rakentaa, koska rakentamisoikeus ratkaistaisiin muissa lupamenettelyissä, kuten

vesilupaprosessissa. Hyödyntämislupa ei siten olisi vielä takuu mahdollisuudesta toteuttaa hanke. Myös ympäristövaikutusten arviointi voitaisiin laatia vasta hyödyntämisluvan myöntämisen jälkeen. Hyödyntämislupa ei antaisi myöskään oikeutta kaapelien tai putkien laskemiseen.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi esitetään, että valtioneuvosto voi myöntää tuulivoimatoimijoille talousvyöhykkeen hyödyntämisluvan, jolle tulee laatia ns. SOVA-arviointi. Vaikka suunnitelmat tulevat tarkentumaan vasta hyödyntämisluvan myöntämisen jälkeen, tulee jo tässä SOVA-arviointivaiheessa selvittää ja varmistaa energian siirto ja energiatuotantoalueiden kytkettävyys sähköverkkoon. Myös siirtoyhteyksien, kytkentäasemien ja energiaa hyödyntävien laitosten ympäristövaikutukset ja kaavoitustarpeet aluevesillä ja rannikkoalueilla tulee arvioida ja ottaa huomioon.

Esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnista

Merituulivoiman vaikutukset ilmastoon alaluvussa 4.2.3. on kuvattu yksipuolisesti ainoastaan tuotantovaiheen päästöttömyyteen viitaten. Kuvausta tulisi täydentää siten, että merituulivoimalla, kuten kaikilla energiantuotantomuodoilla, on myös koko elinkaaren aikaisia kokonaisvaikutuksia ilmastoon. Elinkaaren ilmastovaikutukset tulisi arvioida tarkkaan laskennallisesti viimeistään YVA-menettelyssä kaikkien rakennusosien koko elinkaaren osalta sekä maankäytön muutosvaikutukset mukaan lukien.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue.

---

§ 106

Lausunto Saaristomeren alueen hoito- ja käyttösuunnitelman sekä Saaristomeren kansallispuiston järjestyssäännön päivityksestä ja uudesta Seilin saariston luonnonsuojelualueelle annettavasta järjestyssäännön luonnoksista

VSLDno-2024-251

Valmistelija / lisätiedot:

Heikki Saarento, Timo Juvonen

heikki.saarento@varsinais-suomi.fi, timo.juvonen@varsinais-suomi.fi

suunnittelujohtaja, erikoissuunnittelija

Metsähallitus on pyytänyt 20.5.2024 lausuntoa Saaristomeren alueen hoito- ja käyttösuunnitelman sekä Saaristomeren kansallispuiston järjestyssäännön päivityksestä ja uudesta Seilin saariston luonnonsuojelualueelle annettavasta järjestyssäännöstä luonnoksista 30.6.2024 mennessä.

Metsähallitus on laatinut Saaristomeren alueita koskevan hoito- ja käyttösuunnitelman (HKS) valtion hallinnassa oleville suojelu- ja suojeluun varatuille alueille. Suunnitelma alue on Paraisten kaupungin sekä Kemiönsaaren ja Naantalin kuntien alueilla. Työtä on tehty osallistavan suunnittelun periaatteiden mukaisesti. Suunnitelman laatimisen yhteydessä on laadittu lisäksi luonnokset Saaristomeren kansallispuiston järjestyssäännön päivittämiseksi ja uudesta Seilin saariston luonnonsuojelualuetta koskevasta järjestyssäännöstä.

Hoito- ja käyttösuunnitelma on kohdealueen maankäytön pitkän aikavälin strateginen suunnitelma ja linjaus. Sen avulla toteutetaan laeissa säädettyjen perustamistavoitteiden lisäksi alueiden hoidolle ja käytölle asetettuja tavoitteita. Suunnitelman avulla sovitaan yhteen luonnonsuojelun, virkistyskäytön ja alueen muun käytön tavoitteet. Suunnitelmakausi on noin 15 vuotta. Hoidon ja käytön suunnittelu keskittyy valtion hallinnassa oleville alueille. Yksityisomistuksessa olevien maiden ja vesialueiden osalta suunnitelma on suositusluontoinen, vaikka alueet kuuluvat Natura-rajaukseen.

Lausunnoista saadun palautteen perusteella Metsähallitus viimeistelee hoito- ja käyttösuunnitelman heti lausuntokierroksen jälkeen. Tämän jälkeen hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistaa luonnonsuojelulain mukaisesti ympäristöministeriö, koska suunnitelma on käynnistetty edellisen luonnonsuojelulain vielä voimassa ollessa. Yhteenveto lausunnoista, niiden vastineista ja ehdotusten pohjalta tehdyistä muutoksista liitetään hoito- ja käyttösuunnitelmaan.

Suunnitelmaluonnos liitteineen (ml. luonnokset järjestyssäännön päivityksestä ja uudesta järjestyssäännöstä) sekä suunnitelmasta laadittu Natura-vaikutusten arviointi ovat nähtävillä osoitteessa:

<https://www.metsa.fi/projekti/saaristomeren-hoidon-ja-kayton-suunnittelu/>

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää antaa Saaristomeren alueen hoito- ja käyttösuunnitelman sekä Saaristomeren kansallispuiston järjestyssäännön päivityksestä ja uudesta Seilin saariston luonnonsuojelualueelle annettavasta järjestyssäännöstä luonnoksista seuraavan lausunnon:

Nyt lausunnonlla oleva hoito- ja käyttösuunnitelma on hyvin laaja ja yksityiskohtainen, se käsittelee monipuolisesti Saaristomeren kansallispuiston alueeseen kohdistuvia toimia ja toimenpiteitä, sekä alueen kehittämistä niin luonnon, kulttuurin, erätalouden, matkailun ja virkistykseen näkökulmissa. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa on hyvin tunnistettu alueen arvot sekä asema osana toiminnallisia verkostoja ja alueita. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa on tunnistettu myös Suomen merialuesuunnitelman 2030 ja Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen alueelle osoittamat arvot ja merkinnät.

Varsinais-Suomen liiton on ollut mukana Saaristomeren alueen hoito- ja käyttösuunnitelman yhteistyöryhmässä ja osallistunut omata osaltaan käyttösuunnitelmatyöhön.

Varsinais-Suomen liitto edellyttää, että Metsähallitukselle osoitetaan hoito- ja käyttösuunnitelman toimenpiteiden edellyttämä riittävä ja pitkäjänteinen rahoitus.

Varsinais-Suomen liitolla ei ole huomautettavaan Seilin saariston luonnonsuojelualueelle annettavasta järjestyssäännöstä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue.

§ 107

Liikuntapaikkarakentamisen rahoitussuunnitelmaehdotusten käsittely

VSLDno-2024-291

Valmistelija / lisätiedot:

Malla Rannikko-Laine, Katri Koivisto

malla.rannikko-laine@varsinais-suomi.fi, katri.koivisto@varsinais-suomi.fi

vt. edunvalvontajohtaja, erikoissuunnittelija

Lounais-Suomen aluehallintovirasto (AVI) on lähestynyt Varsinais-Suomen liittoa 13.5. päivätyllä kirjeellä, jossa se ilmoittaa muutoksista liittyen liikuntapaikkarakentamisen rahoitussuunnitelmaehdotusten käsittelyyn. Aluehallintovirastot lausuvat liikunnan edistämisestä annetun valtioneuvoston asetuksessa (550/2015, liikunta-asetus 4 §) niille säädetyn tehtävän mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) toimivaltaan kuuluvista liikuntapaikkarakentamisen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaesityksistä. Rahoitussuunnitelmassa käsitellään vain sellaiset perustamishankkeet, jotka kuuluvat liikuntalain 15 §:n mukaan OKM:n toimivaltaan. Aluehallintovirasto toimii liikuntalain 15 §:n mukaan valtionapuviranomaisena ainoastaan muissa kuin kustannuksiltaan merkittävässä perustamishankkeissa. Liikunta-asetuksen 11 §:n mukaan OKM:n toimivaltaan kuuluvien perustamishankkeiden arvioidut kokonaiskustannukset ovat yli 1,2 M€. OKM laatii ja vahvistaa vuosittain neljää seuraavaa vuotta koskevan liikuntapaikkojen valtakunnallisen rahoitussuunnitelman. Suunnitelma on ohjeellinen ja valtionavustusta haetaan aina erikseen.

Aluehallintovirastot laativat toimialueeltaan määräajassa saapuneiden rahoitussuunnitelmaehdotusten perusteella luettelon toteutettaviksi aiotuista perustamishankkeista. Perustamishankkeet merkitään luetteloon niiden arvioidussa kiireellisyysjärjestyksessä, ja pohjana käytetään OKM:n edellisvuonna vahvistamaa rahoitussuunnitelmaa. Perustamishankkeiden keskinäinen kiireellisyys arvioidaan koko aluehallintoviraston toimialueen osalta, eikä maakunnittain. Alueellinen liikuntaneuvosto antaa (liikunta-asetus, 6 § mukaisesti) lausunnon aluehallintovirastolle liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaesityksistä. Alueellisen liikuntaneuvoston asettaa liikuntalain 7 §:ssä säädetyn mukaisesti maakunnan liitto.

AVI on aiempina vuosina pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa liikuntapaikkarakentamisen rahoitussuunnitelmaesityksistä. Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021, alueiden kehittämislaki) muutosten myötä AVI on kuitenkin nyt päättänyt muuttaa linjaansa. Alueiden kehittämislaki 26 §:n mukaan *"maakunnan alueella toimivien viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon maakuntaohjelma ja edistää sen toteuttamista. Viranomaisten on myös muutoin arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia alueen kehitykseen. Viranomaisten on pyydettävä maakunnan liitolta lausunto sellaisista suunnitelmista ja toimenpiteistä, jotka poikkeavat merkittävästi maakuntaohjelmasta tai saattavat heikentää palvelujen saatavuutta, työllisyyttä tai elinvoimaa alueella."* Tähän vedoten AVI toteaa, että se ei jatkossa pyydä maakuntien liitoilta lausuntoa muutoin, kuin jos suunnitelmat ja toimenpiteet poikkeavat

---

merkittävästi maakuntaohjelmasta tai saattavat heikentää palvelujen saatavuutta, työllisyyttä tai elinvoimaa alueella.

Jotta maakuntien liitoilla olisi jatkossakin tietoa maakuntiensa hankkeista, on AVI keskustelujen jälkeen ilmoittanut, että he jatkossa lähettävät antamansa lausunnon tiedoksi liitoille samalla, kun lähettävät sen opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

---

§ 108

Lausunto luonnoksesta koskien valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotista suunnitelmaa

VSLDno-2024-223

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Nuotio, Petteri Partanen, Esa Höglblom

tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi, petteri.partanen@varsinais-suomi.fi, esa.

hogblom@varsinais-suomi.fi

aluekehitysjohdaja, elinkeinopäällikkö, erikoissuunnittelija

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö ovat 8.5.2024 pyytäneet lausuntoa 24.5.2024 mennessä luonnoksesta koskien valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotista suunnitelmaa. Lausunto on aikataulusyistä annettu viraston lausuntona.

Nyt lausuttavana oleva suunnitelma on järjestyksessään toinen lain valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030 (1092/2022) 3 § mukainen valtion T&K-rahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma. Ensimmäinen suunnitelma julkistettiin parlamentaarisen TKI-työryhmän 2022 loppuraporttina 1.3.2023 (Valtioneuvoston julkaisuja 2023:13). Lausuttavana olevassa suunnitelmassa esitetään valtion T&K-rahoituksen käytön päälinjaukset vuosille 2025–2032, TKI-järjestelmän nykytila ja järjestelmää koskevat tavoitteet sekä T&K-toiminnan rahoituksen päälinjaukset. Varsinaiset valtuuksien ja määrärahojen lisäykset ja kohdennukset tehdään osana normaalia valtion talousarvioprosessia. Suunnitelma ohjaa ministeriöitä ottamaan toiminnassaan ja talousarviovalmistelussaan huomioon suunnitelmassa esitetyt tavoitteet ja linjaukset. Suunnitelma on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön asettamassa laaja-alaisessa työryhmässä. Ministeriöt asettivat lokakuussa 2023 suunnitelman valmistelua varten laaja-alaisen työryhmän. Suunnitelman valmistelua on johtanut tutkimus- ja innovaationeuvosto.

Suomen tavoite on nostaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot neljän prosentin osuuteen BKT:sta vuoteen 2030 mennessä. T&K-investoinneilla tavoitellaan kestävästä talouskasvun vauhdittamista, kilpailukyvyyn vahvistumista sekä tuottavuuden kasvua, sekä uskallusta ja osaamista maailmanluokan tutkimuskysymysten ratkaisemiseksi niin tieteellisessä kuin soveltavassa tutkimuksessa. Lisäksi tavoitellaan elinkeinoelämän ja yhteiskunnan uudistumista sekä sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävästä kasvusta, joka vahvistaa julkista taloutta ja mahdollistaa hyvinvointiyhteiskunnan toimintojen rahoittamisen. Viime kädessä päämääränä on yhteiskunnan hyvinvoinnin lisääntyminen.

Varsinais-Suomessa TKI-työn keskeinen maakunnallinen työkalu on hiljan valmistunut TKI-tiekartta, joka linjaa alueellisia tavoitteita ja toimintaa.

Luonnos asetuksesta sekä siihen liittyvä muistio on luettavissa:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=5db46d75-7b25-4099-8b7b-0acabd7c3a47>

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi oheisen lausunnon.

Yleiset kysymykset

Onko suunnitelmassa ja sen linjauksissa tunnistettu olennaiset asiat?

Luonnoksessa on pääosin huomioitu oikeat asiat. Teksti ei kuitenkaan varsinaisesti huomioi alueiden älykkään erikoistumisen strategioita, jota voidaan maakuntanäkökulmasta pitää merkittävänä strategisena puutteena.

Varsinais-Suomen liitto korostaa muutoksen hallintaa ja toimintakykyä tilanteessa, jossa kansainvälinen ja kansallinen toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa ja merkittävässä epävarmuuden tilassa. Lisäksi liitto haluaa painottaa yleisesti niiden alueiden toimintamahdollisuuksien edelleen vahvistamista, joilla on parhaat edellytykset kehittää TKI-toimintaa (yliopisto- ja korkeakoulukaupungit) erityisesti Etelä-Suomen alueella. Kansallisessa TKI-työssä on myös tärkeää kyetä panostamaan aidosti potentiaaliin uusiin kasvualoihin ja vahvistamaan nykyisten alojen uudistumiskykyä tavalla, joka aidosti lisää talouskasvua Suomessa.

Miten suunnitelma vaikuttaa sektorinne ja/tai organisaationne toimintaan?

Varsinais-Suomen alueellinen TKI-toiminnan kehittäminen perustuu hiljan valmistuneeseen maakunnalliseen TKI-tiekarttaan (<https://varsinais-suomi.fi/kehittaminen/mika-maakuntastrategia-on/maakuntastrategian-toteutumista-tukevia-asiakirjoja/tki/>), jonka toteutuksessa huomioidaan myös kansalliset linjaukset. Niin ikään alueellisen työn taustalla ovat myös Etelä-Suomen maakuntien yhteiset linjaukset asiassa. Keskeisessä roolissa alueellisen vaikuttavuuden osalta ovat tällöin erityisesti kansalliset rahoitusratkaisut- ja mallit.

Maakunnan yritysten T&K-volyymit ovat edelleen suhteellisesti pienemmät kuin esimerkiksi Pirkanmaalla tai Pohjois-Pohjanmaalla, mikä voi heikentää kestävästä pitkäjänteisen kasvun mahdollisuuksia. Lähtökohtana maakunnassa on, että alueen teollisuuden kykyä ja mahdollisuuksia TKI-investointeihin tulee parantaa ennen kaikkea yritysten ja korkeakoulujen yhteistyön ja yhteishankkeiden kautta. Ensiarvoisen tärkeitä ovat myös yritysten ja korkeakoulujen monikäyttöiset TKI-alustat, joiden kautta yritysten olisi helpompi päästä tekemään TKI-työtä. Lisäksi mm. tohtorikoulutuspilottit ja niiden jatko sekä korkeakoulujen tutkimusryhmien- ja hankkeiden toiminta ovat tässä suhteessa tärkeitä. Maakunnallisten tavoitteiden kärjessä ovat mm. kansallisen TKI-rahoituksen (OKM/TEM) kasvattaminen alueella ja TKI-infrastruktuurien rakentaminen maakuntaan.

Huomiot suunnitelman linjauksiin

Yhteistyö on Suomen T&K-toiminnan vahvuus

Ehdotettu suunnitelma tunnistaa hyvin laajan kansallisen saumattoman yhteistyön (ml. rahoittajien toiminta) merkityksen TKI-kysymyksissä myönteisen kasvu- ja kehityskierteen aikaansaamisessa. Julkisen TKI -rahoituksen vipuvaikutusta on syytä

korostaa ja samalla todeta mm. osaamiseen ja koulutukseen käytettävien panostusten merkitys. Edelleen TKI-työn ja rahoituksen pitkäjänteisyys ja hallituskausien yli ulottuva jatkumo ovat tärkeitä näkökulmia lyhytjännitteisen projektirahoituksen sijaan. Erityisesti panostukset korkeakoulujen ja yritysten yhteishankkeisiin ja rahoitusmallien kehittäminen tätä silmällä pitäen ovat keskiössä. Ehdotettujen Business Finlandin ja Suomen Akatemian rahoitusten lisäksi myös kansallinen Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -tyyppinen rahoitus olisi hyvä väline alueiden ominaispiirteet ja vahvuudet tunnistavaan rahoitukseen.

Kansainvälisten läntisten verkostojen ja rahoituskanavien rooli on luonnoksessa esillä sinänsä hyvin mutta suunnitelmassa tulisi kuitenkin korostaa enemmän ja huomioida realistisesti kansainvälisen turvallisuuspoliittisen tilanteen tarjoamat mahdollisuudet mm. NATO-jäsenyyden kautta. Myös eurooppalainen rahoituskonteksti (esim. Horisontti-ohjelma) tulisi näkyä suunnitelmassa vahvemmin. Lisäksi tulisi nostaa esille konkreettiset toimintamallit, joiden avulla suomalaiset verkostot pääsevät näitä mahdollisuuksia hyödyntämään.

Yritysten kunnianhimoisen T&K-toiminnan lisääntyminen vauhdittaa talouskasvua

- **Yritysten T&K-investoinnit kasvuun**
- **Uusia yrityksiä T&K-toimintaan**

Kyseisen kohdan tavoitteet ja toimenpiteet ovat hyvin kannatettavia. Erityisesti kasvuhakuista TKI-työtä tekevien yritysten määrän kasvattaminen merkittävästi nykyisestä on erityisen tärkeää. Lisäksi tulisi vahvistaa yritysten kykyä ja halukkuutta sitoutua pitkäaikaisiin kehittämishankkeisiin TKI-työn saralla. Prosessit ovat usein pitkiä eivätkä aina tuota taloudellista tulosta lyhyellä tähtäimellä. Tämä on erityinen haaste pienille yrityksille.

Rahoituksen suuntaamisessa puhutaan riskinottoon kykenevistä yrityksistä. Myös rahoittajilla (Business Finland ja tulevat Elinvoimakeskukset) tulee olla riskinottokykyä ja uskallusta rahoittaa riskipitoisempia hankkeita. Tähän voisi kokeiluluonteisesti muodostaa uuden määräaikaisen rahoitusmuodon, joka luo mahdollisuuksia rahoittajien suurempaan riskinottoon.

T&K-osaaminen lisääntyy ja T&K-osaajien määrä kasvaa julkisella ja yksityisellä sektorilla tuottavuuskasvun tueksi

- **Uutta tietoa tuottava T&K-toiminta**
- **Tutkijanurat vahvistuvat julkisella ja yksityisellä sektorilla**

Osaajien saatavuus on muodostumassa TKI-toiminnan ja myös vihreän siirtymän pullonkaulaksi. Varsinais-Suomen liitto korostaa kansainvälisten osaajien merkitystä kansallisen TKI-osaamisen tason vahvistamisessa. Kyse on tällöin kokonaisvaltaisesta näkökulmasta kattaen niin tutkijat, tutkijan koulutuksen saaneet elinkeinoelämän tarpeisiin, rekrytointipalvelujen toimivuus, opiskelu- ja työlupamenettelyt, osaajien integroinnin yhteiskuntaan ja työyhteisöihin jne. Kyse on samalla myös työperäiseen maahanmuuttoon liittyvästä järjestelmästä ja sen toimivuudesta.

Lisäksi tulisi muistaa koko koulutusketjua ajatellen suomalaislasten laskevat oppimistulokset (mm. Pisa-tutkimus). Tämä näkökulma tulisi huomioida tässäkin tekstissä ja painotuksissa erikseen koska ilman osaamisen perustaa meillä ei kohta ole edellytyksiä korkean tason TKI-toimintaan lainkaan.

Keskeistä on myös varmistaa kansallisten osaajien saatavuus panostamalla koko koulutusketjuun ja jatkuvan oppimisen palveluihin (mm. ohjauspalvelut), riittäviin aloituspaikkamääriin sekä tohtorikoulutuspilotin vakinaistamiseen ja tutkijanurien vahvistamiseen suomalaisessa järjestelmässä. On tärkeää vahvistaa mahdollisuuksia tutkijanurien käynnistämiseksi ja ylläpitämiseksi. Tärkeää on myös kyetä panostamaan yritysten henkilöstöjen lyhyt- ja täydennyskoulutuksiin liittyen uusiin TKI-osaamistarpeisiin. Tämä korostuu AMK-tasolla mutta koskee myös II asteen ammatillista koulutusta. Suomalaisten yritysten kykyä ja ennen kaikkea halua palkata ulkomaalaisia osaajia tulisi merkittävästi vahvistaa. Halukkuus ja asenteet ovat pitkään olleet liian heikkoja. Yrityksiä tulisi asiassa tukea ja kannustaa esimerkiksi pitkäjänteisen ohjelman avulla, joka yritystasolla kestäisi pidempään kuin vain pelkän rekrytointiprosessin ajan.

Myös kansallisen ja alueellisen ennakointijärjestelmän toimivuutta on syytä nostaa esille TKI-teeman osalta.

Yleisesti linjaukset Suomen Akatemian rahoituksen lisäämisestä ovat erittäin kannatettavia.

Korkeatasoiset tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit lisäävät Suomen houkuttelevuutta

- **Strategisia vahvuusaloja tukevat infrastruktuurit**
- **Suurteholaskennan kapasiteetin päivittäminen**

Keskeistä on mahdollistaa kansallisten strategisten kärkien mukaisten huippukeskittymien ja yhteiseen käyttöön soveltuvan TKI-infran kehittäminen riittävällä, pitkäjänteisellä rahoituksella. Tämän suunnitelmalliseksi toteutumiseksi eteläisen Suomen maakunnilla on valmiutta laatia yhteistyössä valtion kanssa eteläisen Suomen alueen kattava, resursoitu TKI-strategia.

Kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisen T&K-rahoituksen hyödyntäminen lisääntyvät

- **EU:n T&K-yhteistyö**
- **Muu kansainvälinen T&K-yhteistyö**

Eteläisen Suomen TKI-toimijoilla olisi merkittävää potentiaalia hyödyntää kilpailtua EU-rahoitusta nykyistä enemmän, ennen kaikkea laajentamalla hakijajoukkoa. Nyt EU-

rahoituksen kotiutus on keskittynyt suhteellisen suppealle toimijajoukolla. Korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, kaupunkien/kuntien sekä etenkin yritysten mahdollisuuksia ja resursointia valmistella kilpailukykyisiä EU-hakemuksia tulee vahvistaa.

EU-hankkeiden vastinrahoituksen lisäksi tärkeää olisi myös luoda kansallinen valmistelurahoituksen tukimuoto kilpailuille EU-tason hankkeille. Painotetaan valmistelurahoitusta mm. Eteläisen Suomen maakuntien älykkään erikoistumisen strategioiden kärkien mukaisiin hankkeisiin.

TKI-hankkeiden vastinrahoitusta tulisi lisätä niin, että myös kaupungit, niiden kehittämissyhtiöt sekä alueet voivat sitä hakea. Business Finlandin yrityksille suunnatun hankevalmistelurahoituksen riskinottokyvyn nostaminen TKI-rahoituksessa sekä EU-rahoituksen hakemiseen suunnattujen tukipalveluiden resursoinnin varmistaminen on myös erittäin tärkeä näkökohta.

T&K-toiminnan strategiset valinnat rakentavat Suomen tulevaisuuden menestystä

Strategisten valintojen osalta Varsinais-Suomen liitto korostaa panostuksia sekä nykyisten että ennakoitujen tulevien kasvualojen TKI-työhön. Strateginen valinta tulee tehdä niille aloille, joilla on vahvin kasvupotentiaali ottaen samalla huomioon vihreän siirtymän, tekoälyn ja digitalisaation sekä kansainvälisen toimintaympäristön edellyttämät panostukset (vientinäkökulma). Varsinais-Suomi korostaa esimerkiksi lääke- ja terveystieteiden ja ao. teknologioiden kasvupotentiaalia, ruokaketjun merkittäviä mahdollisuuksia sekä laajasti teknologian (meriteknologian) näkökulmia ei vain talouskasvun näkökulmasta mutta myös huoltovarmuusnäkökulmasta.

Muut huomiot

Mahdolliset huomiot suunnitelman seurantaan (luku 4)

Yhtenä seurannan lähteenä on tarkoitus käyttää Tilastokeskuksen tutkimus- ja kehittämistoiminnan vuositilastoja. Niissä yritysten TKI-panostusten määrä perustuu yritysten omiin ilmoituksiin. Vastaamisinnokkuudessa voi olla toimialoittaisia ja alueellisia eroavaisuuksia. Yritysten ilmoittamat TKI-panostukset kohdentuvat usein pääkonttorin sijainnin mukaan. Käytännössä tämä kohdentaa panostuksia pääkaupunkiseudulle eikä tuo näkyviin kaikkia muilla alueilla tehtäviä merkittäviäkin TKI-panostuksia. Tutkimus ja kehittämistoiminnan seuranta tulee kehittää niin, että tiedon alueellinen tarkkuus ja luotettavuus paranevat.

Mahdolliset huomiot TKI-toimintaympäristön kehittämiseen (luku 5)

Tavoite vahvistaa TKI-toimintaympäristön kehittämisessä poikkihallinnollista yhteistyötä valtioneuvostotasolla on kannatettava kokonaiskuvan luomiseksi ja eri näkökulmien mukaantulon varmistamiseksi.

Meneillään olevassa teollisuuspoliittisen strategian valmistelussa tulee huomioida alueiden ominaispiirteet sekä niiden erilaiset lähtökohdat ja mahdollisuudet tuottaa vaikuttavaa TKI-toimintaa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 109

Lausunto luonnoksesta asetukseksi valtionavustustoiminnan tietovarantoon tallennettavista vähimmäistiedoista sekä tietojen julkaisemisesta annetun asetuksen muuttamisesta

VSLDno-2024-240

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Nuotio, Petteri Partanen

tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi, petteri.partanen@varsinais-suomi.fi

aluekehitysjohtaja, elinkeinopäällikkö

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustustoiminnan tietovarantoon tallennettavista vähimmäistiedoista sekä valtionavustustietojen julkaisemisen ja käytön palvelussa julkaistavasta tietoaineistosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Lausunto pyydetään toimittamaan lausuntopalvelu.fi:n kautta viimeistään 25.6.2024

Luonnoksessa ehdotetaan, että asetukseen lisättäisiin velvollisuus toimittaa kokonaiskuvan saamiseksi olennaisia taustatietoja avustusten EU-taustaisuudesta ja myöntämisestä taloudelliseen toimintaan sekä tarvittaessa valtion liikekirjanpidon tileihin perustuvista saajaryhmistä ja kohdentumisesta ulkomaisille saajille. Asetukseen ehdotetaan lisättäväksi niin ikään velvollisuus toimittaa haetun avustuksen käyttötarkoitusta ja alueellista kohdentumista koskevat tiedot silloin, kun avustusta ei ole myönnetty. Asetuksessa säädettäisiin myös näiden tietojen julkaisemisesta. Euroopan yhteisön tai muista Euroopan unionin varoista myönnettävistä valtionavustuksista toimitettaviin, suppeampiin tietoihin ehdotetaan lisättäväksi tieto haun tavoitteista. Lisäksi asetukseen tehtäisiin eräitä teknisluontoisia muutoksia. Tarkoituksena on, että muutokset tulisivat voimaan 1.10.2024.

Valtionavustuslakiin (688/2001) lisättiin 1.1.2023 säännökset valtionavustustoiminnan tietovarannosta ja siihen sisältyvistä palveluista. Valtioneuvoston asetus valtionavustustoiminnan tietovarantoon tallennettavista vähimmäistiedoista ja valtionavustustietojen julkaisemisen ja käytön palvelussa julkaistavasta tietoaineistosta (VNa 1394/2023) tuli voimaan samaan aikaan. Vähimmäistietojen toimittamisvelvollisuus tuli puolestaan voimaan pääsääntöisesti 1.10.2023. Uudistukset toteutettiin valtiovarainministeriön johtaman valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeen (2019–2023) yhteydessä. Hankkeen tavoitteena oli edistää valtionavustustoiminnassa syntyvän tiedon saatavuutta ja käyttöä, lisätä valtionavustustoiminnan tehokkuutta ja läpinäkyvyyttä sekä vahvistaa toiminnan strategista ohjausta ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Hanke oli myös tuottavuushanke.

Vähimmäistietojen toimittamisvelvollisuuden avulla varmistetaan, että valtionavustustoiminnan tietovarannosta on saatavilla riittävän kattavat perustiedot kaiken tyyppisistä valtionavustuksista. Tietoja on tarkoitus hyödyntää talouspolitiikan ohjaamisessa sekä valtionavustustoiminnan tiedolla johtamisessa ja kehittämisessä. Valtiokonttori julkaisee tiedot myös yleisesti hyödynnettäviksi Tutkiavustuksia.fi-palvelussa.

Ehdotetulla asetusmuutoksella tavoitellaan valtionavustustoiminnan vähimmäistietojen toimittamisen ja julkaisemisen selkeyttämistä ja sujuvoittamista (teknisluontoiset muutokset), avustustoiminnan läpinäkyvyyden parantamista sekä sitä, että Tutkiavustuksia.fi-palvelu vastaisi nykyistä paremmin erilaisiin talouspolitiikan ja valtionavustustoiminnan kehittämisen tietotarpeisiin.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää antaa seuraavan lausunnon:

Asetusluonnoksen perustavoite valtionavustustoiminnan vähimmäistietojen toimittamisen ja julkaisemisen selkeyttämisestä ja sujuvoittamisesta, avustustoiminnan läpinäkyvyyden parantamisesta sekä sitä, että Tutkiavustuksia.fi-palvelu vastaisi nykyistä paremmin erilaisiin talouspolitiikan ja valtionavustustoiminnan kehittämisen tietotarpeisiin on konkreettinen ja kannatettava. Tietosisällöltään ja toimivuudelta hyvä Tutkiavustuksia.fi palvelee hyvin myös tukien kohdentumisesta kiinnostuneita toimijoita sekä tukien hakijoita.

Tällä hetkellä valtionavustushakuja sekä valtionavustushakemuksia ja päätöksiä koskevien tietojen toimitusvelvollisuus on jo kohtuullisen kattava. Asetukseen ehdotetaan lisättäväksi toimitettaviksi tiedoiksi tiedot haetun avustuksen käyttötarkoituksesta ja alueellisesta kohdentumisesta myös silloin kun avustusta ei ole myönnetty. Tämä on hyvä lisäys, sillä kielteisten päätösten määrä osaltaan kertoo siitä, millä alueilla rahoituksilla on kysyntää tarjontaa enemmän ja missä tarve on pienempi.

Aluetason tiedot tulee olla saatavilla Tutkiavustuksia.fi palvelussa myös maakuntakohtaisesti nykyisen kuntakohtaisen haun lisäksi. Lähtökohtaisesti monet tuet kohdentuvat yksittäistä kuntaa laajemmalle alueelle. Maakuntakohtainen tieto mahdollistaa paremmin alueiden välisten vertailujen tekemisen.

Nyt lausunnolla olevassa asetusluonnoksessa on tarkoitus tehdä pikaista tarkistusta vaativat kohtuullisen pienet muutokset. Jatkossa pidemmän aikavälin muutostarpeita pohdittaessa on kiinnitettävä huomiota vaadittavan tiedon määrään ja tarpeellisuuteen. Tavoitteena tulee olla palvelun pitäminen teknisesti yksinkertaisena sekä tietomäärältään kohtuullisena. Täten palvelu pidetään toimivana sekä asiakkaita palvelevana. Huono esimerkki liian yksityiskohtaisesta sekä monimutkaisesti seuranjärjestelmästä löytyy EURA2021-järjestelmästä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkitään tiedoksi, että Ulla Achrén poistui kokouksesta klo 11.04.

§ 110

Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen, Vakka-Suomen ja lähialueen äkillinen rakennemuutos, myönteiset päätökset

VSLDno-2023-603

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Nuotio, Petteri Partanen

tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi, petteri.partanen@varsinais-suomi.fi

aluekehitysjohtaja, elinkeinopäällikkö

Hallitus päätti 31.8.2023 myöntää 2,2 miljoonaa euroa Uudenkaupungin rakennemuutostilanteen tukemiseksi Varsinais-Suomeen. Rahoitus kohdennettiin kansallisena alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) rahoituksena Varsinais-Suomen liitolle. Lisäksi erillisellä päätöksellä kohdennettiin Uudistuva ja osaava Suomi EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta Varsinais-Suomeen 400 000 euroa ESR+-rahoitusta ELY-keskukselle. Rahoitus on tarkoitettu kokonaisuudessaan Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen (ÄRM) toimintasuunnitelman toteuttamiseen, alueellisiin T&K-toimiin sekä ÄRM- toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaan (Uudenkaupungin autotehdas).

Varsinais-Suomen liitto avasi 28.9.2023 AKKE-rahoitushaun Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelman toteuttamiseen. Hakuaika on jatkuva.

Hankerahoitusjaosto päätti marraskuussa 2023, että Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen hankkeet voidaan tarvittaessa tuoda suoraan maakuntahallitukseen ilman hankerahoitusjaoston käsittelyä.

Tähän mennessä äkillisen rakennemuutoksen rahoituksella on Varsinais-Suomen liitto on rahoittanut Äkillisen rakennemuutoksen koordinaatiohankkeen (AKKE 143 000 euroa) ja Varsinais-Suomen ELY-keskus Uusi ura Vakka-Suomessa-hankkeen (ESR+ 399 000 euroa).

Hankkeissa noudatetaan seuraavia valintakriteereitä:

- toteuttaa Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelmaa
- edistää suoraan tai välillisesti elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä tai työllisyyttä tai
- edistää osaamiseen ja innovaatioihin perustuvaa elinkeinorakenteen uudistumista

Myönteiset päätösesitykset:

Vakka-Vire ennakoiva yritysneuvonta Vakka-Suomeen (2023-594). Hakija Ukipolis Oy

Hankkeen toteutusaika on 1.8.2024-31.7.2026

Hankkeen kuvaus:

Hankkeessa on tarkoitus luoda toimivien yritysten proaktiivinen eli ennakoiva yritysneuvonta ja kasvualustan konsepti. Hankkeen avulla kasvuhakuiset yritykset saavat systemaattisesti organisoidun kehittämisympäristön kasvun eri vaiheisiin ja erilaisiin tuki-instrumentteihin. Lisäämällä yritysneuvonnan resursseja voidaan kartoittaa ja aktivoida investointi-, kasvu- ja kehittämispotentiaalia omaavat yritykset. Hanke auttaa työpajoissa yrityksiä tunnistamaan omaa kasvupotentiaalia, kehittämiskohteita, löytämään yritystuki-instrumentteja ja verkostoja. Hankkeessa kartoitetaan ja käynnistetään Invest In toimintaa alueelle sijoittuvien yritysten palveluiden kehittämiseksi. Toiminnan avulla monipuolistetaan seudun elinkeinoelämää toimialoista riippumatta.

Yhteys maakuntaohjelmaan:

Hanke tukee maakuntastrategiaa 2040, Kestävien kumppanuuksien Varsinais-Suomi. Hanke tukee myös erillistä Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelmaa. Hankkeen avulla edistetään alueen elinvoimaa, veto- ja pitovoimaa. Hanke tukee mm. maakuntastrategian Puhtaiden ratkaisujen, innovaatioiden ja kestävän kasvun hiilineutraaliuden edelläkävijyyttä, Muutoksia ennakoiva ja kasvuhakuinen digimaakunta sekä Yhdessä tekemisen ja tietoon perustuvan päätöksenteon tavoitteita. Hanke tukee myös kaupunkimaaseutu kehittämistä kunkin omista lähtökohdista, yhdessä tekemistä, kilpailupotentiaalin ja innovaatiokyvykkyyden hyödyntämistä, edelläkävijyyttä verkostotoiminnassa ja uusien teknologioiden, digitaalisuuden sekä kestävän kehityksen ratkaisujen hyödyntämistä alue- ja yrityskehittämisessä.

Perustelut päätösesitykselle:

Hanke toteuttaa Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelman toimenpide-ehtotuksia työttömyyden vähentämiseksi, elinkeinorakenteen uusiutumiseksi ja monipuolistumiseksi sekä yritysten toimintaympäristön vahvistamiseksi. Hanke kohdentuu kaikkiin Vakka-Suomen alueen kuntiin.

Vakka-Suomen Yritys- ja Talent-hautomot (2023-593). Hakija Ukipolis Oy

Hankkeen toteutusaika on 1.8.2024-31.7.2026

Hankkeen kuvaus:

Hankkeen aikana luodaan Yritys- ja Talent-hautomomallit Vakka-Suomeen. Hautomossa aloittava pienyritys, vasta idea-asteella oleva hanke tai yksilö osaamisresursseineen saavat systemaattisesti organisoidun ja ohjatun kehittämisympäristön. Hautomoyrityksen idea voi olla lähtöisin tutkimuksesta ja tuotekehityksestä, työ- ja opiskelustaustasta tai yksityisestä keksinnöstä. Talent-hautomossa yksilön osaamisen, olemassa olevien kontaktien ja yksilön potentiaalın kehittäminen johtaa yritysysteistyöhön tai mahdollisen palvelukonseptin luomiseen ja yritystoimintaan. Hautomo siis mahdollistaa henkilöiden ankkuroitumisen seudulle ja asuinkuntaan, henkilökohtaisten taitojen, intohimojen ja ideoiden paremman suunnittelun ja toteuttamisen, yrittäjyys- ja työllistymismahdollisuuksien sekä työllisyyden parantumisen.

Yhteys maakuntaohjelmaan:

Hanke tukee maakuntastrategiaa 2040, Kestävien kumppanuuksien Varsinais-Suomi. Hanke tukee myös erillistä Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelmaa. Hanke tukee mm. maakuntastrategian Jokaiselle hyvinvoinnin mahdollisuuksia tarjoava yhteisöllinen maakunta ja Muutoksia ennakoiva ja kasvuhakuinen digimaakunta tavoitteita. Yritys- ja Talent-hautomo tarjoaa alustan eri kulttuureista tulevien osaamispotentiaalain hyödyntämiseksi joko kehitettävänä yritystoimintana tai oman osaamisen muuna jalostamisena. Hanke tähtää huippulaatuisten ideoiden ja yksilöosaamisten löytämiseen ja kehittämiseen Vakka-Suomessa sekä edistää osaltaan alueen osaajien kiinnittymistä ja pysymistä seudulla.

Perustelut päätösesitykselle:

Hanke toteuttaa Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelmaa. Vakka-Suomen Yritys ja Talent-hautomon luominen on yksi toimintasuunnitelman toimenpiteistä. Osaltaan hanke tukee työttömyyden vähentämistä, elinkeinorakenteen uudistumista ja kansainvälistymisen mahdollisuuksien tunnistamista.

Hankkeet on käsitelty maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä 7.6.2024.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää, että

Ukipolis Oy:lle myönnetään hankkeeseen "Vakka-Vire ennakoiva yritysneuvonta Vakka-Suomeen" (2023-594) Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen, äkillinen rakennemuutos -rahoitusta 80,0 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (442 395 euroa), kuitenkin enintään 353 916 euroa.

Ukipolis Oy:lle myönnetään hankkeeseen "Vakka-Suomen Yritys- ja Talent-hautomot" (2023-593) Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen, äkillinen rakennemuutos -rahoitusta 80,0 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (211 358 euroa), kuitenkin enintään 169 086 euroa

Asian kiireellisyysden takia pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Pekka Kuusisto ja Laura Kontu (Ukipolis Oyn:n hallituksen jäsen; yhteisöjäävi) ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Esteellisyys

Pekka Kuusisto
Laura Kontu

§ 111

Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen, Vakka-Suomen ja lähialueen äkillinen rakennemuutos, kielteinen päätös

VSLDno-2023-603

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Nuotio, Petteri Partanen

tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi, petteri.partanen@varsinais-suomi.fi

aluekehitysjohtaja, elinkeinopäällikkö

Hallitus päätti 31.8.2023 myöntää 2,2 miljoonaa euroa Uudenkaupungin rakennemuutostilanteen tukemiseksi Varsinais-Suomeen. Rahoitus kohdennettiin kansallisena alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) rahoituksena Varsinais-Suomen liitolle. Lisäksi erillisellä päätöksellä kohdennettiin Uudistuva ja osaava Suomi EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta Varsinais-Suomeen 400 000 euroa ESR+-rahoitusta ELY-keskukselle. Rahoitus on tarkoitettu kokonaisuudessaan Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen (ÄRM) toimintasuunnitelman toteuttamiseen, alueellisiin T&K-toimiin sekä ÄRM- toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaan (Uudenkaupungin autotehdas).

Varsinais-Suomen liitto avasi 28.9.2023 AKKE-rahoitushaun Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelman toteuttamiseen. Hakuaika on jatkuva.

Hankerahoitusjaosto päätti marraskuussa 2023, että Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen hankkeet voidaan tarvittaessa tuoda suoraan maakuntahallitukseen ilman hankerahoitusjaoston käsittelyä.

Tähän mennessä äkillisen rakennemuutoksen rahoituksella on rahoitettu Äkillisen rakennemuutoksen koordinaatiohanke (AKKE 143 000 euroa) ja Uusi ura Vakka-Suomessa-hanke (ESR+ 399 000 euroa).

Hankkeissa noudatetaan seuraavia valintakriteereitä:

- toteuttaa Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelmaa
- edistää suoraan tai välillisesti elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä tai työllisyyttä tai
- edistää osaamiseen ja innovaatioihin perustuvaa elinkeinorakenteen uudistumista

Kielteinen päätösesitys:

Hanke on käsitelty maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä 7.6.2024.

REXI – Muutosketteryyttä, kilpailukykyä ja kasvua (2023–591). Hakija Turun ammattikorkeakoulu

Hankkeen toteutusaika on 15.1.2024-15.6.2025.

Hankkeen kuvaus:

Hankkeen tarkoituksena on edistää Vakka-Suomen sinisen kasvun ja teollisuuden sekä matkailualan pk-yritysten muutosjoustavuutta, parantaa työn tuottavuutta ja kilpailukykyä ja sitä kautta työllisyyttä.

Toimenpiteet ovat:

1. Turun AMK kontaktoi laajasti Vakka-Suomen alueen pk-yrityksiä kasvuun ja/tai kilpailukykyyn liittyvien yrityskohtaisten kehittämistarpeiden tai esteiden selvittämiseksi
2. Muutoskyvykkyyden ja innovoinnin osaamisen johtamisen valmennus yrityksille
3. Lean koulutus yrityksille
4. Ohjattu kehittämistehtävä yrityksissä (AMK asiantuntijat ja opiskelijat, mukana myös vieraskielisiä opiskelijoita)

Yhteys maakuntaohjelmaan:

Hanke tukee maakuntaohjelmaa ja erityisesti älykkään erikoistumisen strategiaa "sininen kasvu ja teollisuuden modernisointi". Selvitys- ja kokeiluhankkeessamme ammattikorkeakoulun ja työelämän yhteistyönä elinkeinot kehittyvät ja menestyvät globaaleilla markkinoilla ja myös osaavan työvoiman saatavuutta varmistetaan. Hanke tukee myös maakuntaohjelman tavoitetta jatkuvasta oppimisesta yritysten henkilökunnan ja opetushenkilöstön osalta. Hanke edistää opiskelijoiden suoria rekrytointi- ja harjoittelumahdollisuuksia yrityksiin sekä mahdollistaa uutta t&k - yhteistyötä. Hanke edistää myös väestöryhmän, ulkomaiset opiskelijat, potentiaalia alueelle ja osallisuutta.

Perustelut päätösesitykselle:

Hankkeen toteutuksesta vastaavat Turun ammattikorkeakoulun opettajat ja opiskelijat eikä mukana ole Vakka-Suomen alueen toimijoita. Mukana on yksittäisten yritysten oman liiketoiminnan kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä. Maakunnan liitto ei voi myöntää tukea yksittäisen yrityksen oman liiketoiminnan kehittämiseen (Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta 2021/867, 5 §).

Hanke on käsitelty maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä 7.6.2024.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää, ettei seuraavalle hankkeelle myönnetä alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen, äkillinen rakennemuutos -rahoitusta:

REXI – Muutosketteryttä, kilpailukykyä ja kasvua (2023–591). Hakija Turun ammattikorkeakoulu.

Asian kiireellisyyden takia pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Eeva-Johanna Eloranta (Turun ammattikorkeakoulun hallituksen varapuheenjohtaja; yhteisöjäävi) ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Esteellisyys

Eeva-Johanna Eloranta

§ 112

Valuma-alueen vesienhallinta (VALUTA 3) -hankkeen käynnistäminen

VSLDno-2024-293

Valmistelija / lisätiedot:

Riikka Leskinen

riikka.leskinen@valonia.fi

toimialapäällikkö

Valuma-alueen vesienhallinta VALUTA 3 -hankkeen Varsinais-Suomen osahanke on saanut myönteisen rahoituspäätöksen (29.5.2024 VARELY/952/2024) Varsinais-Suomen ELY-keskukselta valtion talousarvion momenteilta 4223510611 (Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen), 38057623 (Vesiensuojelun tehostamisohjelma), 4223510611 (Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen), 38057625 (Vesistöjen kunnostus ja muut ympäristöt).

Hanke on WWF Suomen koordinoima laaja vesiensuojeluhanke, jossa toteutetaan konkreettisia vesienhallinnan ratkaisuja Länsi-Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa. Varsinais-Suomen osahankkeessa kumppaneina ovat Valonia/Varsinais-Suomen liitto, Kaarinan kaupunki ja Paimionjoki-yhdistys ry.

VALUTA3-hankkeessa toteutetaan konkreettisia maa- ja metsätalouden vesienhallintatoimenpiteitä Varsinais-Suomen Tarvas- ja Hepojokien valuma-alueilla. Konkreettisia toimenpiteinä hankealueelle rakennetaan mm. kosteikkoja, pohjakynnyksiä, kaksitasouomia ja laskeutusaltaita. Toimenpiteet toteutetaan suurempina, sivu-uomakohtaisina toimina, jolloin pystytään aidosti ylittämään maa- ja metsätalouden sektorirajat. Toteutukseen sisältyy sekä kohteiden suunnittelutyö että urakointi ostopalveluina. Konkreettisten kohteiden rakentamisen lisäksi hankkeessa järjestetään neuvontaa maanomistajille, pidetään yllä yhteistyöverkostoja, järjestetään tapahtumia, viestitään vesienhallinnasta ja pyritään levittämään valuma-alueita vesienhallintatyötä Saaristomeren valuma-alueella

WWF Suomen aiemmissa VALUTA 1 ja 2 -hankkeissa hyväksi ja toimivaksi käytännöksi vesienhoitotyön edistämiseksi on todettu maanomistajalähtöinen toimintatapa. Konkreettisia vesienhallintatoimenpiteitä edistetään ja toteutetaan maanomistajien itsensä ilmoittamiin kohteisiin. VALUTA 3 -hankkeessa WWF Suomen toimintatapaa ja osaamista saadaan levitettyä myös Varsinais-Suomeen ja erityisesti Saaristomeren valuma-alueelle.

Hanke tukee seuraavia Varsinais-Suomen maakuntastrategian toimenpiteitä: 2. Toteutetaan pilotointi- ja demonstraatiokohteita, joilla edistetään alueen ympäristö- ja ilmastoasteiden ratkaisujen kaupallistamista ja levittämistä, 6. Tehdään Varsinais-Suomesta maatalouden kestävien ratkaisujen pilotointialue: lisätään vaikuttavimpien viljelymenetelmien käyttöä ja kokeillaan ennakkoluulottomasti uusia ratkaisuja, 17. Rakennetaan varsinaissuomalaisen osallisuuden toimintamalleja, jotka tukevat aktiivista kansalaisuutta ja yhteisöllisyyttä, 44. Kunnat, valtio ja maanomistajat toteuttavat yhdessä luonnon monimuotoisuutta lisääviä toimenpiteitä ja perustavat riittävän kattavan suojele- sekä viherrakenneverkoston.

Hankkeen kesto on 1.7.2024 – 16.10.2026. Hankkeen kokonaisbudjetti on 260 069 euroa ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen avustusosuus on 156 300 euroa. Valonian hankeosuuden suuruus on 34 140 euroa, josta omarahoituksen osuus on 5 265 euroa. Hankkeelle perustetaan oma kustannuspaikka.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää

1. käynnistää Valuma-alueen vesienhallinta VALUTA 3-hankkeen
2. perustaa hankkeelle käyttöön kustannuspaikan
3. että hankkeen tilivelvollinen on suunnittelujohtaja, joka myös allekirjoittaa hankkeeseen liittyvät sopimukset ja sitoumukset

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

---

§ 113

Aluekehittämisen teemaverkostohankkeiden hallinnointihankkeen päättäminen

VSLDno-2024-194

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Nuotio, Petteri Partanen

tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi, petteri.partanen@varsinais-suomi.fi

aluekehitysjohtaja, elinkeinopäällikkö

Varsinais-Suomen liitto toteutti vuosina 2021–2023 Aluekehittämisen teemaverkostohankkeiden hallinnointihankkeen. Hankkeelle myönnettiin Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen (AKKE) alueiden teemaverkostojen rahoittamiseen tarkoitettua määrärahaa 28 000 euroa (tukiprosentti 100).

Työ- ja elinkeinoministeriö toteutti avoimen haun aluekehittämisen teemaverkostoiksi ja kehittämisvyöhykkeiksi kevään 2021 aikana. Haun tavoitteena oli:

- Vahvistaa eri kokoisten alueiden, kuntien ja monenlaisten toimijoiden osallistumista verkostoyhteistyöhön
- Vahvistaa kasvuvyöhykkeiden strategista kehittämistä
- Uudistaa aluekehittämisen verkostojen toimintamalleja
- Vahvistaa kehittäjäkyvykkyyksiä

Hakemuksia saatiin 37, joista valittiin rahoitettaviksi 19. Työ- ja elinkeinoministeriön arviointiryhmä teki hakemusten arvioinnin. Rahoituksesta kehittämisvyöhykkeille jaettiin yhteensä 1,3 miljoonaa euroa ja teemaverkostoille 5,6 miljoonaa euroa, josta seutukaupunkien verkostoyhteistyöhön 840 000 euroa.

Valtioneuvosto jakoi rahoituksen maakuntien liitoille sen perusteella, missä hyväksytyjen hankkeiden päätoteuttajat (tai päätoteuttajien päätoimipaikat) sijaitsevat. Varsinais-Suomen liitolle osoitettiin kahteen teemaverkostohankkeeseen sekä hallinnoinnista aiheutuviin kustannuksiin yhteensä 626 000 euroa.

Aluekehittämisen teemaverkostohankkeiden hallinnointihankkeen tavoitteena oli yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa varmistaa aluekehittämisen teemaverkostohankkeiden sujuva toteutus. Hankkeiden toteutuksen aikana rahoittajan roolissa ohjattiin ja opastettiin hankkeiden toimintaa sekä tehtiin maksatuksiin sekä väli- ja loppuraportointeihin liittyvät toimenpiteet.

Hallinnointikustannukset pitävät sisällään kaikki rahoituksen toimeenpanossa /hallinnoinnissa syntyvät kustannukset vuosilta 2021–2023 ilman erillistä kustannuslajikohtaista raportointivelvoitetta. Tehtäviä olivat mm. haun valmisteluun, tiedotukseen, hankeohjaukseen, hankkeiden arviointiin ja seurantaan sekä maksatuksiin, kirjanpitoon ja tarkastuksiin liittyvät tehtävät.

Varsinais-Suomen liiton myönteisen rahoituspäätöksen saaneisiin hankkeisiin nimettiin ohjausryhmään rahoittajan yhteyshenkilö Varsinais-Suomen liitosta. Yhteyshenkilöt osallistuivat ohjausryhmien kokouksiin ja antoivat rahoituspuolen

neuvontaa myös hankkeiden toteutusaikana. Jokaisen maksatushakemuksen yhteydessä rahoittajan yhteyshenkilö antoi kommentit hankkeen hankesuunnitelman mukaisesta toteutumisesta. Maksatustarkastaja käsitteli kaikki maksatukset ja liiton hallinto hoiti maksujen toteuttamisen.

Hallinnointihankkeen avulla varmistettiin hakuprosessin läpivienti sekä myönteisen päätöksen saaneiden hankkeiden toteutuminen yhteistyössä rahoittajan kanssa. Viestintää ja teemaverkostohankkeiden koordinoitua tehtiin yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.

Hanke toteutui hankesuunnitelman ja budjetin mukaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää

1. merkitä tiedoksi Aluekehittämisen teemaverkostohankkeiden hallinnointihankkeen tulokset
2. hyväksyä ylijäämän (28 000 euroa) siirtämisen aluekehityksen kustannuspaikalle 3010 ja hankkeen päättämisen

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

---

§ 114

Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenmuutokset 2024

VSLDno-2023-29

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Nuotio, Esa Höglom

tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi, esa.hogblom@varsinais-suomi.fi

aluekehitysjohtaja, erikoissuunnittelija

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus asetti kokouksessaan 22.11.2021 § 161 maakunnan yhteistyöryhmän ja vahvisti sen kokoonpanon sekä nimesi uudet kuntajäsenet.

MTK-Varsinais-Suomi on ilmoittanut valinneensa jäsen toiminnanjohtaja Paavo Myllymäen tilalle toiminnanjohtaja Harri Livenin.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus valitsee uudeksi jäseneksi Paavo Myllymäen tilalle Harri Livenin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

---

§ 115

Malla Rannikko-Laineen jatkopalkkaus vt. edunvalvontajohtajan tehtävään

VSLDno-2023-104

Valmistelija / lisätiedot:

Petra Määttänen

petra.maattanen@varsinais-suomi.fi

hallintojohtaja

Edunvalvontajohtaja Janne Virtanen irtisanoutui tehtävästään 1.11.2023 alkaen. Kehittämispäällikkö Malla Rannikko-Laine siirrettiin maakuntajohtajan päätöksellä vt. edunvalvontajohtajan virkaan ajalle 1.11.2023-31.10.2024.

Edunvalvontajohtaja johtaa edunvalvonnan ja kuntapalvelujen vastuualuetta, jonka tavoitteena on valvoa maakunnan etuja kansallisesti ja kansainvälisesti, toimia kuntien puolesta kuntayhteistyötä edistäen, välittää tietoa maakunnallisesti ja edistää nykyaikaista maakuntaidentiteettiä ja kulttuuria yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Maakuntavaltuuston 10.6.2024 valitsema uusi maakuntajohtaja aloittaa virassaan 1.10.2024. Organisaation kokonaisuuden arviointi ja edunvalvontajohtajan viran täyttäminen edellyttävät lisääntymistä. Kehittämispäällikkö Malla Rannikko-Laineen siirtoa vt. edunvalvontajohtajan virkaan tulisi jatkaa virkasuhteen nykyisillä palkka- ja muilla ehdoilla.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää kehittämispäällikkö Malla Rannikko-Laineen siirron jatkamisesta vt. edunvalvontajohtajan virassa.

Päätös

Maakuntajohtaja Kari Häkämies täydensi päätösehdotusta niin, että kehittämispäällikkö Malla Rannikko-Laineen jatkopalkkausta vt. edunvalvontajohtajan virkaan jatketaan 31.1.2025 asti.

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkitään tiedoksi, että Malla Rannikko-Laine poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

§ 116

Esitys kielenkääntäjän palkkaamiseksi Varsinais-Suomen liittoon

VSLDno-2024-252

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Nuotio, Sami Heinonen

tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi, sami.heinonen@varsinais-suomi.fi

aluekehitysjohtaja, saaristo- ja maaseutuasiamies

Varsinais-Suomen liiton kielellisten palveluiden toimikunta kehittää yleisellä tasolla maakunnan kielellisiä palveluja. Kieliohjelmamme mukaan *"toimikunta antaa johtoryhmän pyynnöstä lausuntonsa asioissa, jotka koskevat kielellisiä palveluja. Toimikunta voi olla aloitteellinen tekemällä esityksiä maakuntahallitukselle."*

Kielilain 35 § mukaan on julkisen vallan perustuslain mukaisesti huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan. Viranomaisten tulee mm. hallintoa järjestettäessä pyrkiä turvaamaan suomen- ja ruotsinkielisen väestön mahdollisuudet saada palveluja omalla kielellään samanlaisten perusteiden mukaan. Käytännössä tämä merkitsee mm. sitä, että Varsinais-Suomen liiton on toiminnassaan edistettävä ja tarvittaessa ryhdyttävä erityisiin toimenpiteisiin, kun kyseessä ovat molemmat kansalliskielet. Liitolla on myös velvollisuus omalla toiminta-alueellaan valvoa kielilain noudattamista. Lisäksi esim. Maakuntastrategian toimenpide 18 mukaan *"Korostetaan väestön monikielisyyden vahvuuksia ja mahdollisuuksia palveluissa"*.

Kielellisten palveluiden toimikunta tutustui kokouksessaan 15.2.2024 Varsinais-Suomen liiton ulkoiseen ja sisäiseen tiedotustoimintaan ja kiinnitti huomion siihen, ettei maakunnan liitolla ole palveluksessaan kielenkääntäjää. Kielenkääntäjän puute merkitsee muun muassa, ettei liitto kykene tuottamaan ruotsin- ja englanninkielistä materiaalia esimerkiksi kotisivuilleen kuin ainoastaan valikoidusti. Eri kieliryhmien tarpeet eivät näin tule tyydytetyiksi käytännön tasolla.

Varsinais-Suomen liiton taloushallinnolta saatujen tietojen mukaan käännöskustannukset ostopalveluina ovat viimeisen viiden vuoden aikana vaihdelleet n. 10 000 euron ja n. 30 tuhannen euron välillä, riippuen käännöstarpeen suuruudesta. Vuosina, jolloin kustannukset ovat olleet matalimmat on käännöksiä tilattu käännöstoimistoista vain minimitarpeen verran. Vuonna 2022 Varsinais-Suomen liitolla oli käytettävissään kääntäjäharjoittelija, jonka työstä oli suurta hyötyä monikielisen materiaalin tuottamisessa. Vertailun vuoksi Uudenmaan liitossa, joka niin ikään toimii kaksikielisellä alueella, on käytettävissä 1,5 henkilötyövuotta käännöspalveluihin.

Varsinais-Suomen liiton kielellisten palveluiden toimikunta päätti kokouksessaan 17.5.2024 tehdä esityksen Varsinais-Suomen maakuntahallitukselle kielenkääntäjän palkkaamiseksi liittoon edellä mainittuihin seikkoihin viitaten. Esityksen lopullinen versio hyväksyttiin toimikunnassa sähköpostimenettelyllä 24.5.2024. Oma kääntäjä turvaisi sekä kielellisen tasa-arvon toteutumisen että toisi laadukkuutta ja

---

johdonmukaisuutta Varsinais-Suomen liiton monikieliseen viestintään. Rekrytoinnilla vapautettaisiin myös assistenttien ja muiden asiantuntijoiden työaika oman työn ohella tehdyistä käännöstoista ja käännöstöiden kilpailuttamisesta muiden työtehtävien suorittamiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää selvittää mahdollisuudet palkata kielenkääntäjä Varsinais-Suomen liittoon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 117

Maankäyttöjaoston 20.5.2024 antamat lausunnot ja käsittelemät asiat

Valmistelija / lisätiedot:

Heikki Saarento

heikki.saarento@varsinais-suomi.fi

suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston 20.5.2024 pöytäkirja:

- Lausunto CI ABF I FIN DevCo Oy:n Pöytyän biokaasu- ja e-metaanintuotantolaitoksen YVA-ohjelmasta
- Lausunto Koski Tl:n Linturahkalle suunnitellun aurinkovoimahankkeen YVA-tarpeesta
- Lausunto Ilmatar Offshore Ab:n merituulivoimahanke Bothnian YVA-ohjelmasta
- Lausunto Ilmatar Offshore Ab:n merituulivoimahanke Bothnian YVA-ohjelmasta
- Lausunto Uudenkaupungin Koiviston saaren ranta-asemakaavaluonnoksesta

Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen:

1. Paraistenkaupungin Korppoon Österretaisin Österängin ranta-asemakaava
2. Pirkanmaan liiton vaihemaakuntakaava
3. Pyhärannan kunnan Leppälahden ranta-asemakaavanluonnos
4. Salon kaupungin Hiekkarannan ranta-asemakaavanluonnos
5. Suomen ympäristökeskuksen lausunto Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Gävle Öst-merituulivoimapuiston YVA-menettelyyn
6. Uudenkaupungin kaupungin Metsähallituksen ranta-asemakaavanmuutos 4
7. Ympäristöministeriön asetusluonnos puustoisten elinympäristöjen ennallistamiseen, kunnostukseen ja hoitoon vuosina 2022-2027 myönnettävästä tuesta annetun asetuksen muuttaminen

Ilmoitukset Varsinais-Suomen liiton luottamustoimielimien päätöksistä ovat olleet nähtävillä pöytäkirjojen tarkastusten jälkeen liiton kotisivuilla www.varsinais-suomi.fi otsikon "Päätöksenteko / Esityslistat ja pöytäkirjat" alla.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee maankäyttöjaoston pöytäkirjan xx.xx.xxxx tiedoksi eikä käytä otto-oikeuttaan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

---

§ 118

Tiedoksi annettavat asiat

Liitteet

- 1 Matkaraportti_CPMR BSC yleiskokous 22.-23.5.2024 Suominen.pdf
Verkojulkisuus rajoitettu
- 2 CPMR Baltic Sea Commission General Assembly Final Agenda.pdf
- 3 Matkaraportti CPMR Bryssel 29.-30.4.2024.pdf

.1 Matkaraportit

Jenni Suominen

Itämerikomission yleiskokous

22.-23.5.2024, Kotka

Petteri Partanen

CPMR Kick-Off Meeting of the Informal Group: Enhancing the blue dimension of Smart Specialisation Strategies

Symposium: Shaping the future of Maritime Spatial Planning

29.-30.4.2024, Brysseli

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi annettavat asiat tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

---

§ 119

Viranhaltijapäätökset

Salassapidettävät tiedot poistettu.

Ehdotus

Esittelijä: Kari Häkämies, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat tiedoksi eikä käytä otto-oikeuttaan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

---

§ 120

Kokouksen päättäminen

Päätös

Puheenjohtaja Ville Valkonen päätti kokouksen klo 11.20

Muutoksenhakukielto

§99, §100, §101, §102, §103, §104, §105, §106, §107, §108, §109, §116, §117, §118, §119, §120

Muutoksenhakukielto

Tästä päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Oikaisuvaatimus

§110, §111, §112, §113, §114, §115

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaisen kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus
Linnankatu 52 B
PL 273
20101 Turku
sähköposti: kirjaamo@varsinais-suomi.fi

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava kuntayhtymän kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 euroa.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.